

Rusai atsiėmė Kavarską ir Taujėnus

Atmuše vokiečius prie Kauno vokiečiai paėmė Zambrową ir Lukow

Rusai bijosi, kad vokiečiai neužpultų Petrograda

Kaukaze rusai sumušė turkus, kurie neteko 20,000 kareivių

PETROGRADAS, rugp. 12. — Oficialis rusų pranešimas sako, kad ties Ryga, Jakubštatu ir linkui Dinaburko rusai atmuše vokiečių atakas.

Gi Lietuvoj po smarkiam mušimui rusai atsiėmė du miestelius — Taujėnus ir Kavarską (Vilkmergės paviete.)

Arti Kauno, Suvalkų gub. rusai atmuše visas vokiečių atakas iki Jesios upės. Vokiečiams tik pasisekė ties Garliava.

PETROGRADAS, rugp. 12. — Oficialiai skelbiama, kad smarkios vokiečių atakos ant kelio tarp Cholm ir Vladov liko atmuštos su labai dideliais nuostoliais vokiečiams.

Vokiečių bandymas sulaukyti rusų ėjimą priekyn Rygos apygardoje liko atmuštos, kaip ir atakos keliose kitose dalyse fronto.

Nuėjo vokiečių laivai.

Vokiečių laivynas padarė naują užpuolimą ant Rygos apylinkės, bet buvo nuvyti atgal krantų baterijų.

Sakoma, vokiečiai atvežė į Rusiją dar penkis korpusus kareivių (200,000) iš vakarinio fronto.

Dar vokiečių armijas į šiaurę ir pietryčius nuo Varšavos skiria didelis plotas žemės, todėl manoma, kad rusai galės saugiai pasitraukti. Vienok jie turės neleisti užėti vokiečiams iš šono ties Kaunu.

Eina į Petrogradą?

Stiprus vokiečių ofensivas ant Dauguvos upės, sulig tulų militariškų kritikų reiškia vokiečių tikslą eiti į Petrogradą.

Bet jų kelią į Petrogradą užstoja didelės pelkės, beto vokiečiai turi pirmiausia paimti Rygą, Dinaburgą ir Vilnių, kuriuos rusai atkakliai gina. Vienok rusai fortifikuoja aplinkinius miestus.

BERLINAS, rugp. 12. — Vokiečių oficialis pranešimas sako, kad Kuršeje ir Žemaitijoje nėra jokių permainų. Ant Dauguvos vokiečiai atmuše rusų ataką ir suėmė 700 belaisvių.

VULKANAI VEIKIA.

NEAPLES, rugp. 12. — Tris didžiausi pasaulio vulkanai — Vesuvius, Etna ir Stromboli pradėjo veikti ir meta iš savės lavą su didžiausiais debesiais garų ir dūmų.

Lavo upeliai bėga iš dviejų naujų kraterių pakalnėn nuo Etnos ir grąšina sunaikinimu Sicilijos kaimų.

Neaples, Messina ir Sicilijos gyventojai yra baimėje ir bėga iš miestų.

AMSTERDAM, rugp. 13. — Iš Poznaniaus pranešama, kad Varšavos gubernatorium yra paskirtas generolas baronas Reinhard G. von Scheffer-Boydell.

LIEPOJUJE anot "B. V." buvo atsilankęs kaizeris Wilhelmas, atvažiuodamas siaurojo keliu nuo Klaipėdos ir Palangos. Kaizeris apžiūrėjo uostą ir miestą ir liepė kuogreičiausiai atstatyti sugriautas triobas. Apie Liepoją, Gazenpotą ir Goldingą vokiečiai prikasė tranšėjų, kuriuose gali tilpti arkliai, praveista geležinkelio, pamuryma pamatai sunkiosioms armotoms.

RYGA

Pabėgėliai iš Kuršo užplūdo Rygą 5 ir 6 liepos. Jais rupinasi latvių labdaringosios įstaigos. Latvių labdarininkai draugija pavalgydino 3,000 pabėgėlių. Dauguma pabėgėlių ir išsijusių iš karės palaukių iškelavo toliau Dvinsko link ir Letgalijon. Dauguma pabėgėlių atsivarė gyvulių pulkus, kurie pardavinėjami po 20—50 rublių, nors butų verti nemažiau 100 rublių; visokie vertelkos tuojaus pristoję prie nelaimingų žmonelių, stengdamies jų vargą išnaudoti. Nemažai gyvulių krito kelyje iš nuovargio ir alkio. Latvių bendrijos skyrė Letgalijoje (Vit. gub.) rupinasi surasti vietas tarp čionykščių latvių — pabėgėlių gyvuliams ir darbą žmonėms.

Pabėgėliai pradėjo 3 birž. rodyties Rygoje nuo Vindavos, Goldingos ir nuo pat Aucės. Dauguma iškelavo Dvinsko linkui.

Užginta pardavinėti stotyse giras, kad apsaugojus nuo choleros.

MUSIS SU MEXIKIEČIAIS.

BROWNSVILLE, Texas, aug. 13. — Ties miesteliu Edinburg, Hidago paviete, Texas, siaučia smarkus mušis Suv. Valstijų kavalerijos su mexikiečiais plėšikais, kurie pereitę naktį apipšė farmerį.

Kavalerija prašo pagalbos.

PRIVERSTINA ISPAŽINTIS

CEDAR RAPIDS, Ia., rugp. 12. — Tulą laiką atgal plėšikas apipšė Cedar Rapids National Bank ir paėmė \$20,700.

Vėliau "prisipažino" Leo Perrin, to banko klerkas, kad jis tuos pinigus paėmęs apmokėjimui savo skolų. Pas jo motiną pagalvėje buvo rasta užsulta \$8,000.

Dabar Perrin tvirtina, kad tas neteisėybė ir tik detektivai varu privertė padaryti tokią išpažintį. Gi tie \$8,000 yra kito žmogaus, kuris pas jo motiną gyvenęs.

RYMAS, rugp. 12. — Oficialiai paskelbta, kad italų pojūrinis laivėlis torpedavo ir paskandino Adriatiko juroje austrų pojūrinį laivelį U-12, 1,000 tonų įtalpos, pabudavotą 1915 metuose.

IS RYGOS.

Nepaprastas ežeras. Nuo Jėlavkos stoties 7 viorstu yra barono Felderzamo dvare nedidelis ežerėlis (apie 2 desetinas) vadinamas Arlaklu. Kas tik jame išsimaudo, lieka sveikas nuo įvairių skaudulių ir odos ligų. Vanduo geltonas ir rugtame vandenį esama gelžies, štus. Tyrinėjimai parodė, kad magnėzijos, kalio, kalkių, azoto rugšties, sieros vandengamio ir sieros rugšties. Aplinkiniuose laukuose esama nemažai sieros. Ežerėlis guli miške tarp kalnelių. Manoma čia įsteigti gydykla.

Daug traukinių su pabėgėliais ir iškeltais nuo karės palaukių Vindavos, Goldingos, Tukumos, Aucės pravažiuoja pro Rygą; jie siunčiami už Dvinsko. Pabėgėliai pasakoja, kad Vindava, Tukuma, Kemernas sudeginta.

Balioje juroje netoli Arhangelsko uosto patėmyta plaukiojančios minos. Vietos laivams duota persigėjimai, kaip nuo minų minų saugoties.

Kas atsitiko Europoje?

Londone kyla Rosijos pinigų kainą. Suv. Valst. panaikinti užsakymai ant grūdų talkininkams

LONDONAS, rugp. 12. — Čia plačiai išsiplatino gandas, kad valdžia gavusi žinią apie svarbų karišką pasisekimą, arti paiečiantį Rusiją.

Tas gandas paremiamas tuo, kad biržoje staiga pakilo kainos Rusijos popierinių pinigų.

Vakar Chicagos biržoje buvo nemažai sujudimo, kada gauta žinia nuo talkininkų agentų apie panaikinimą užsakymo ant 2,000,000, bušelių kviečių, kurie turėjo būti išsiųsti į Europą rugsėjo mėn.

Delko liko panaikintas užsakymas — nežinoma. Bet priežastis turbūt svarbi, nes talkininkai panaikindami užsakymą turi užmokėti po 10c už bušelį, ar 200,000 dol.

Netik Chicagoje liko panaikinti užsakymai ant grūdų, bet ir visur kitur.

Pirkėjai dėl Anglijos parduodamo grūdus už kainą pristatymo į Liverpool. Italija ir gi panaikino savo užsakymus. Gi Francija savo supirktus grūdus pardavė šioje šalyje.

Dabar grūdų pardavėjai lauko sau galvas, nesuprasdami tokio talkininkų pasielgimo priežasties.

Talkininkai neturi užtektinai grūdų ir todėl be labai svarbios priežasties nepanaikins užsakymų.

Turėjo kas nors svarbaus įvykti Europoje. Ir visai spėjama.

Vieni mano, kad Dardanelai iki atidaryti ar bus tuojaus atidaryti ir talkininkai grūdus gaus iš Rusijos.

Kiti mano, kad yra gauta žinia apie galimą taiką.

Londone eina gandas apie didelę pergalę ir remiama tą pakilimu Rusijos pinigų, gi Amerikoje panaikinama užsakymai ant grūdų. Delko tas įvykis dabar nieko nežinoma ir galbut bus žinia tik biskį vėliau.

Pasiekė kariską

Anglų, vokiečių, turkų ir laivai nuejo ant jurų dugno

Vokiečiai veikia Baltiko juroje

LONDONAS, rugp. 12. — Iš Athenų pranešama, kad anglų pojūrinis laivėlis nuplaukė į Juodąsias juras, kur paskandino turkų kruizerį Breslau.

Ten pat paskandino turkų transportą ir kanuolinį laivą.

Gi ties Bosphoro siauruma liko torpeduotas kitas turkų kruizeris Goeben, pervardytas į Sultan Selm.

Vienok kruizeris įstengė i-bėgti į upę, kur jis bus taisomas.

(Kruizeriai Breslau ir Goeben pirmiau priklausė Vokietijai. Karei prasidėjus jie buvo Viduržemio juroje ir pasislėpė Turkijoje. Vėliau Turkija neva atpirkusi tuodu laivų nuo Vokietijos.)

VOKIEČIŲ IR ANGLŲ KRUIZERIAI ANT DUGNO.

LONDONAS, rugp. 12. — Anglų admiraltija paskelbė, kad vokiečių pagalbinis kruizeris Meteor šiaurės juroje paskandino anglų pagalbinį kruizerį Ramsey.

Vėliau Meteorą apsupo kiti anglų kruizeriai ir įgula matydama, kad laivo negalima bus išgelbėti, kruizerį apleido, jį išsprogdinusi.

Įgula, kaip pranešama iš Berlino, jau atvykusi į Vokietiją, drauge su įgula Ramsey.

Vokiečių pojūriniai laivėliai bėgyje pastarųjų trijų dienų paskandino 18 laivų, kurių 4 yra neutralių šalių, o 10 anglų žvejų laivėliai.

MUSIS PRIE RYGO UŽTAKOS.

BERLINAS, rugp. 12. — Oficialiai paskelbta, kad 1 vokiečių laivynas užsėmė laivyną ties Schae mis; rusai buvo priverkti traukti. Nutildyta pakraščio batarejų.

Tą pačią dieną vokiečiai užmatė rusų torpedavus prie išėjimo iš Rygos takos ir pradėjo į juos ša Vienas torpedinis laivas įgė. Vokiečius užpuolė rusų submarinos, bet jų torpeda nepataikė į laivą ir nė vieno žeidė.

RUSŲ LAIVAS PAG

BERLINAS, rugp. 12. — Bucharesto pranešimas sako, kad rusų kari galbut Sinop, yra Bulgarijoje.

Jis bombarduotuos krantus užvarto, bet galėjo apgeliją. Laivas rias ir turbūt tai Sinop yra pos, pabudavęs 1887 m.

LONDONAS, rugp. 12. — Rusų laivai iš Holandijos, girdėjo šiaurės juroje.

Anglų suimtieji bei sėvėn Dardaneluose turkai vedami į belaisvių stovyklą.

„Naujienu“ mėnės skel-	
parapijonių ko-	
onais, tai ant galo	
alyką prabilo ir kiti	
čiai. „Naujienu“ pri-	
juos šnekėti.	
ir tai yra geras daiktas. Vi-	
suomenei reikia žinoti, kokie	
reikalai judina gyvenimą para-	
pijoje, prie kurių juk priklaus-	
o didelė mūsų darbo liaudies	
dalis.	
Kartu ir tai liaudžiai yra ge-	
riau, kada sviestas žino, ko ji	
trokšta, kokias ji bėdas turi ir	
kaip ji mėgina jas pašalinti.	
Atviram lauke kovoti yra sma-	
i naudingos pagalbos iš šalies.	
ti naudingos pagalbos iš šalies.	
Bel už tai gerbiame klab-	
bonams viešumas kaip tik la-	
biausiai ir nepatinka. Jiems	
malonu būtų apsidirbti su savo	
parapijonais tyliai, gražiai, be	
triukšmo. Kaip jie slepia nuo	
parapijonių akių pinigų apys-	
skaitas, taip jie norėtų paslėp-	
ti ir parapijų tvarką nuo svieto	
akių.	
Slepiasi tas, kas blogą mano.	
Tiesa-gi nesibijo viešumos.	
Kada ji išeina į viršų, tai jau	
pusė darbo atlikta. Žmonės,	
gavę ją pamatyti, anksčiau ar	
vėliau turi ją pažinti ir priim-	
ti.	
Parapijonis turi panaikinti	
sikšnosparniškus papročius savo	
parapijose.	

Redakcijos Straipsniai

TVARKO MEXIKĄ.

Suv. Valstijos, matoma, jau yra pasirijusios „padaryti tvarką“ savo kaimynės žemėje, ne laukdama kol ras progos parodyti „tvarkadarių“ palinkimus kitos didžiosios pasaulio valstybės.

„Tvarkos darymo“ plenas senai buvo išdirbtas. Šios šalies valdžia nori pasirinkti vieną kariaujančiųjų Meksikos generolų (kuris bus jai prielanknis) ir padėti jam patapti tos respublikos prezidentu.

Šią pleną tur-but jau galutinai patvirtino Wilsonas. Del formos jisai nori gauti da pritarimą ir mažesniųjų Amerikos valstybių. Sekretorius Lansing tuo tikslu dabar laiko konferenciją su Argentinos, Brazilijos, Chile's, Bolivijos, Urugvajio ir Guatemalos atstovais.

Kuomet prezidentas turės tas šalis savo pusėje, tai jisai ims veikti. Kariškieji laivai jau plaukia į Meksikos uostus, sauzemio kariuomenė renkasi prie Meksikos rubežiaus. Reikia tik Wilsono žodžio ir „Ivarkos darymas“ prasidės.

Bel ką reiškia „sutvarkyti Meksiką“?

os žmonių supratimu, šia panaikinti ponų s, duoti žemės ūkieriams įsteigti lygybę visų teis įstatymus ir prieš

pranta tvarkos darytojų Valstijų karių. Jiems rupi, kad Meksikoje būtų ramiai vary-pirkdami kasyklas, stadi-rbtuves ir išnaudodakasyklose ir dirbtuvė-Meksikos darbininkų

ntas Wilsonas galvo-vikos sutvarkymą ne-os gyventojų didžiup, kaip šios šalies Todėl jisai jau sutartį su Morgano-kitais pinigų mai-ies išvien tvarkos

piniguočiai ža-sutaisymui Me-os, o ponas pre-valstybės var-arancija, kad-i nepražus. kad Meksika-džia ir pas-rie revoliu-kelti riau-

valdžia-Meksikos

APŽVALGA

KAM SIUNČIA AUKAS ŠKOTLANDIEČIAI?

Šią klausimą senai gvildena amerikiečiai, negalėdami kaip reikiant jį išrišti. Klerikalams su juo mažiausia bėdos. Jie žino, kad Lietuvoje yra susiorganizavus artima jų dvasiai „Lietuvių Draugija“, ir jie be baimės siunčia jai aukas. Kėlesnis yra tautininkų padėjimas, nes dalis jų srovės žmonių eina Lietuvoje su dešiniiais ir remia „Lietuvių Draugiją“, o kita dalis yra susisipietusi „Gydymo ir Maitinimo Draugijai“ ir dvejatą dar kitų organizacijų. Tautininkų nuomonės todėl yra pasidalinusios. Vieni jų nori siųsti aukas tikrai „Lietuvių Draugijai“, antri tikrai „Gydymo ir Maitinimo Draugijai“ ir kitoms panašios pakraipos organizacijoms, o treči nori remti kartu visas nukentėjusių del karės šelpimo organizacijas.

Bel da kebliau yra rišti mintį klausimą socialistams. Jie, tiesa, griežtai atsisakė duoti pinigų kun. Olšausko ir p. Yčio draugijai, bet kitos žinomos čionai Lietuvos organizacijos juos patenkinti taip pat negalėjo. Tiek „Gydymo ir Maitinimo Draugija“, tiek „Prūsų Lietuvių Pagelba“, nors jos ir nėra po kunigų kontrole, bet nėra ir darbo žmonių įstaigos; o amerikiečių aukos, ypač tos, kurios plaukia į L. S. F., susideda kone išimtinai iš darbininkų centų.

Naujienuose jau buvo keletą kartų nurodoma, kad Amerikos darbininkai visiškai ramiai širdžia galėtų savo aukas pavesti tikrai į tokių Lietuvos organizacijų rankas, kuriose yra intektingas Lietuvos darbo žmonių balsas, arba da geriau — į grynai darbininkiską draugiją (darbininkų unijų, kasų, šuelpimo draugijų ir t.t.) rankas. Su pastarosios rūšies organizacijomis amerikiečiams iki šiol da nepavyko užmegsti ryšių.

Šiuo žvilgsniu buv daug laimingesni škotijos li-oviai. Jie suaižinojo su-ankų su-

sišelpimo Draugija“ Vilniuje, ir škotlandiečių „Lietuvos Šelpimo Komitetas“, kaip patyriame iš „Rankpelnių“, siunčia jam aukas. „Rankpelnyje“ L. S. K. valdyba apie tai rašo:

...mes nutarėme ne labdarininkams — šelpėjams pavest savo surinktus pinigus, o patiems darbininkams, jų draugijoms, kurios susišelpimu rupinasi. Teisybė, ta mūsų pagelba nedidelė bus, bet ji gali but svarbesnė darbininkams, negu tukstančiai, plaukiantieji per labdaryų rankas. Ji pagelbės tiems, kuriems labiausia pagelba reikalinga; ji suriš juos tarp savės tvirtesniais ryšiais; ji padės jiems išreikauti iš valdžios, miesto valdybų, buržuazijos draugijų to, kas jiems teisingai priklauso.

Mes nutarėme siųsti pinigų į Vilnių „Darbininkų Susišelpimo Draugijai“, kurioje patys darbininkai ponai: patys valgyklas taisosi, pašalpas skirsto... Kad tikrai būtų išpildyti mūsų norai, mes pavesdame žinomiems visuomenės veikėjams: M. Biržiškai, A. Janulaičiui ir F. Grincevičiui prižiūrėti tai. Mes tikimės, kad, taip pasielgdami, busime išpildę aukotojų norus.

— o —

KELIA Į PADANGES VOKIETIJĄ.

Kuomet socialistų spauda nuo-pat karės pradžios stengėsi bešališkai nušviesti dalykų bėgį Europoje, mūsų tautininkai ir klerikalai visą laiką varė vienpusišką tautininkų garbinimo ir Vokietijos niekinimo politiką. Socialistai pasmerkė karę ir visas valstybes, dalyvaujančias joje. Jie negeidė pergalės nė vienai pusei, jie negarbinė nė menamųjų „kultūros idealų“, kurių buk stengiasi pasiekti su pagelba karės „teutonai“, ne „tautų paliuosavimo“ tikslų, kuriais buk vado-vaudamiesi stoje į karę tautininkai. Bel kadangi jie taip bešališkai žiūrėjo į dalykus, tai jie ir geriau matė tiesą, negu užsikasčėiavusieji tautininkai užtarėjai. Socialistai neslėpė nuo žmonių tą faktą, kad Rusija, nežiurint visų jos gražių prižadų, — kaip buvo, taip ir tebėra nuožmaus despotizmo šalis, iš kurios liaudis ir pavergtosios tautos negali tikėtis gauti laisvės gerumų; jie sakė, kad Vokietija stovi nepalyginamai aužščiau už savo rytinę kaimynę kultūros žvilgsniu; jie pripažino Vokietijai geresnį prisirengimą prie karės ir didesnę karišką spėką, negu bent kuriai valstybei tautininkų pusėje... Nes visa tai yra faktai.

Bel už tai, kad socialistų laikraščiai nenorėjo iškreipti faktus, tai dešinioji mūsų spauda vertė ant jų kalnus nebučiausių kaltinimų. Vienok, pažvelgkime, kas dabar su taja spauda atsitiko! Stai kokias žodžiais kalba apie Vokietiją priešpaskutinime savo numeryje „Lietuvos“ lapelis:

Vokietija turėjo ne tik tiktai puikią karišką mašiną, vadinamą armija. Jos žmonės per ilgus metus buvo mokinami, lavinami, jog jų tauta tuomet gali pasiekti savo laimės, kuomet delei tėvynės gerovės kiekvienas vokiečys bus prisiruošęs pašvesti viską...

Iš tokios dvasios išaugo vokiečių tautoje karzygiška dvasia, pagimdžiusi tautiškų idealus ir galingą tautinę vokiečių kultūrą.

Kuomet dabar atėjo laikas, Vokietija buvo prisiruošusi ne tik su savo armija. Kiekviena smulkmena Vokietijos tautišką g...no buvo su-

mobilizuota (sutvarkyta, sujudinta) sykiu su kariuomene; išdirbystėje, žemdirbystėje — visame kame vokiečių tauta buvo „gatava“. Mušius laimėjo pradžioj 42-centimetrinės kanuolės, bet vėliaus tikros pergalės buvo laimėtos fronto užpakalyje — pačioj tautoj.

Vokiečių kultūra, pasirodo, jau yra galinga; jų laimėjimai karės lauke tai ne kaizerio nuopelnas, bet gerai susitvarkiusios tautos. Bet to da negana: ta pati redakcija, kuri apie metai laiko algal gėrėjosi „narsiu“ Rusijos pavaldiniu, ketinusi „išmušti dantis vokiečiui“, — dabar stato vokiečius už pavędę lietuvių tautai!

Šita lekcija pilnai tinka ir mums, lietuviams — sako „Liet.“ lapelis. — Nors mes ir nesame iki šiolai neprigulminga viešpatija, bet mes esame savita tauta. Mūsų ateitis priklauso nuo to, kaip mes busime prisirengę sutikti ateitį. Jeigu mes...

Jeigu mes norėtume pasielgti taip, kaip elgėsi p. Balutis, tai mes galėtume paklausti jo: kiek sidabrinių Tamsta gavai iš kaizerio agentų už tą straipsnį? Bet mes to, žinoma, nedarysime. Mes neabejojame, kad lapelio redaktorius giria Vokietijos tautą iš persitikrinimo. Bet jeigu taip, tai kodel jisai pirma ją niekina?

Toka griežta atmaina lapelio redaktoriaus pažvalgose įvyko po to, kai apkaustyta Vokietijos militarizmo kumščia „išmušė dantis“ Rusijai. Kas ima viršų imtynėse, tas yra „all right“.

Kad kaip, tai socialistų laikraščiams neužilgio reikės padėti smarkesnę kovą prieš prusiškos, negu prieš rusiškos, sistemos garbinimą.

Belaisviai gauna laiškus

„Naujienu“ redaktoriui gerai pažįstamas žmogus, Juozas Rimša, žinomo skulptoriaus brolis (nuo Pilviškių, Suv. gb.), rašo iš vokiečių nelaisvės ir prašo pranešti visuomenei, kad belaisviai Vokietijoje turi teisę rašyti laiškus ir gaut juos. Belaiskai turi buti rašomi vokiškai, rusiškai, lenkiškai, francuziškai, angliškai arba itališkai. J. Rimša aiškina, kad Vokietijos valdžia neištenkanti cenzorių visiems belaisvių laiškus, todėl ji neperleidžianti laiškus, parašytų lietuvių kalboje.

Laiško autoriui, jei kas jį pažįsta, galima rašyti tokiu adresu. J. Rimša, Kriegsgefangenen — Lager, Bueton — Pommern, Deutschland (Germany), No 17768.

Redakcijos Atsakymai

F. J. S. Kadangi reikalaujate talpinti atsakymą ištiesai, tai suvartoti jo negalime.

Zalpių Kunigaikščiai. — Su trumpinę suvartosime.

K. Hadentas. Žinutės suvartoti negalėsime.

Aš. Apie tai jau tilpo. Jūsų žinutės nebedėsimė.

Vokietijos valdžia užsakė 500 000 naujų šinelių ir šiltų batų savo kareiviams, taipogi pečius tranšėjoms. Vokietija jau yra išleidus karei 13½ milijardų ir dabar dar skolinosi 7 milijardus. — Matyt, vokiečiai nenori pasiduoti ir ruošiasi kariauti dar ir ateinančią žiemą.

Generolas Russkis paskirtas Vilnijos vadu vieton generolo Flito.

A. A. ROMANAS BYTAUTAS

Birželio 9 (22) d. Sveicarijoje sunatorijoje mirė šis jaunas mokslininkas kaulų tuberkulozo pakirstas.

Velionis Romanas gimė 1886 metais rugpjūčio 9 d. Žemaičių bajorų šeimoje, Drabukščių dvarelyje, Varknių parapijoje. Pirmą ejo Kražių pradedamąją mokyklą, paskiaus, įstojes į Permės gimnazijos priruošiamąją klasę, persikėlė į Vilniaus 1-ją gimnaziją, kurią ir baigė 1905 metais. Bebudamas Vilniuje pasijuto esąs lietuvis. Jau 1900 metais drauge su S. Silingu emė svajoti apie Lietuvą. 1903 m. įstojo į lietuvių kuopelę. Mažai tesuprasdamas lietuvių kalbą jis emė uoliai mokyties. Naujos gadinės sujūdimai įtraukė jį į politikos sukurį, kuriame jis dalyvavo, prisiliejęs į kairiuosius ir darbuosi Maskvos apygardos fabriko. Paskui prisiliejio prie lietuvių soc. laikraščio — „Skardo.“ Negalėdamas, kaip reikiant, jo suprasti, vėl emė mokyties lietuvių kalbos. Pagalios įstojo į filologijos fakultetą, kurį jau ir išėjo iki galo.

1907 m. rudenį jis važiuoja drauge su Silingu į Berlyną, klauso ten garsių profesorų, neapleidžia ir lietuvių kalbos lekcijų; dalyvauja paskaitose ir mitynguose. Galų gale jame galutinai subręsta lietuvių sąmonė, ir jis bevaikštinėdamas Tiergartene, pagalios nutarė kalbėtis su savo draugu Silingu lietuviškai, o ne rusiškai. Tuo pačiu metu pradėjo rašyti straipsnį: „Šis tas iš lietuvių kalbos filosofijos“, kurį paskiau, sugrįžęs į Maskvą, pabaigė ir nusuntė „Draugijai“, vėninteliui tuokart mokslo laikraščiai. Tas straipsnis yra išleistas ir atskira brošiura.

1908 metais sugrįžęs į Maskvą velionis jau įstojo į lietuvių studentų draugiją ir parašė „Tauta ir tautiškoji sąmonė“, kurį skaitė visuotinajame Lietuvių Mokslo Draugijos susirinkime. 1910 m. vasario mėnesyje susirgo plevritu. Liga susilpnino ir taip nedidelę jo sveikatą. Universitetui paskelbus konkursinį darbą — parašyt „Wundto vėlės substancijos mokslo kritika“ — tarp kitų emėsi jo ir R. Bytautas ir gavo už jį aukso medalį. 1912 metais baigė universitetą ir buvo paliktas prie filosofijos katedros. 1913 m. vis daugiau silpnėjančiam sveikatai, išvažiavo gydyties į Druskininkus. Čia apsireiškė kaulų tuberkulozas. Gaila buvusi nebeįgydoma ir nuvarė jį į karstą svetimoje šalyje.

Velionis buvo idealistas, svajotojas. 1908 m. jis iškėlė sumanymą — Lietuvos inteligentiją formuoti iš vidaus. Jam remiant, įsikurė lietuvių mokiųjų laikraštis „Aušrinė“. Kol galėdamas jis joje darbavosi ir šelpė tokiomis raštais, kaip „Etiškinis idealizmas ir optimizmas — tai tikra jaunuomenės filosofija.“ Velionis jasiėmęs kokį klausimų, siekė į jį giliai, stengėsi visa gerai pamatuoti ir išaiškinti. Gaila pirm laiko svytusio gabaus lietuvių darbininko!

SIMNAS (Suvalkų gub.) Del „Lietuvos Ūkininko“ skaitymo. Musų klebonas Merkevičia, gavęs iš Komiteto pašalpy dalino jas padegėliams ir šiaip labiau nukentėjusiems. Steponas Bračiulis, kaip padegėlis irgi pražė pašalpos, bet klebonas jam pasakė: — verta būtų duoti, bet neduok, nes tu skaitai „Lietuvos Ūkininką“. Jonas Z—s

Kas dedasi Lietuvoje

VILNIUJE. Lietuvių draugija nukentėjusiems nuo karo šelpiti sužinojus iš savo įgalio-tinio Salkausko pranešimo, jog Dvinske yra 1200 pabėgėlių, daugiausia lietuvių, paskyrė tam tikrą sumą Kauno gubernijos pabėgėliams šelpiti. Rudziškėje draugija steigia vaikams prieglaudą. Tam tikslui pasamdyta namai, kur galės tilpti 50 vaikų. Birželio 20 d. gauta iš Vilniaus gubernatoriaus leidimas įsteigti vaikų prieglaudą šiose Vilniaus gubernijos vietose: Trakų paviete, Ratničioje, Perlojuje, Merkinėje, Alytoje, Žasliuose, Kašedaryse, Darsuniškyje, Jėzne, Augštvaryje, Daugose, Varėnoje. Į prieglaudą priimami vaikai nuo dviejų iki 8 metų.

Draugijos komitetas persikėlė į kitą butą, prie Didžiosios gatvės No. 30, butas 2, palikdamas senąjį savo butą Vilniaus skyrui.

Girdėli Seinų vyskupas Eks. Antanas Karosas važiuojas Minską. Seinų gi Seminarija kelia-ma Magiliavon.

Rokiškis. Skemų dvare, atsirado raupų epidemija. Mirė viena mergaitė, susirgo apie 6 asmenis.

Kiek paleidžiama šuvių — mūsų laike. Vokiečių štabas nesenai pranešė, kad francuzai per 24 valandas paleidė su viršum 100,000 šovinių vienoje vietoje vakary fronto, t. y. 3 kart daugiau, negu buvo iššaut smarkiausiamė mušyje ties Sen-Prevo francuzų karėj 1870 — 1871 metais. Ties Arrars 17 birželio francuzai paleido 300 000 šuvių, — vadinasi, tiek kiek buvo iššaudyta vokiečių artilerijos per visą 1870 — 1871 metų karę. Mušiuose prie Dunai-co austrų-vokiečių artilerija buvo sustačius 1,500 armatų, iš kurių kiekviena paleido 470 šuvių. Peryžti tiems šovinams reikėję apie 400 vagonų, t. y. 8 traukinių.

Valstiečių bankui pavesta supirkinėti dvarus vokiečių ir austrų pavaldinių, kuriems liepta savo nuosavybę parduoti. Supirktoji žemė busianti dalinama rusams.

Saukiami kariuomenėn naujokai 1917 metų. Ministrų taryba patvirtino karės ministerijos sumanymą pašaukti šiais 1915 metais naujokus, gimusius 1896 metais.

Valstijos taupomose kasose padėtų pinigų dabar yra 2134 milijonai rublių. Per birželio mėnesį įnašų padidėjo 95 milijonai rublių.

GARLEVA (Mariamp, apsk.) Šiais metais tik pusė ukininkų apsisėjo savo laukus; nemaža liko neapsėtų del įvairių karės aplinkybių. Visiems ukininkams pavasarį truko sėklos, nes ligi pavasario iš ukininkų karėviai paėmė visus grūdus. Ukininkai susitarė išsirašyti sėklų iš Rusijos. Susitarusieji užsisakė per valčiaus raštinę iš Rusijos kelias dešimtis tukstančių pudų avių laukams apšėti. Buvo tokių ukininkų, kurie užsisakė nuo 100 iki 150 pudų. Avizos parėjo per dvi savaites, jas atsiėmė išdo sandėliai, žymiai palengvinę užsimokėjimą: avių kaina reikės sumokėti per metus. Daugeliui ukininkų avių dar truko; sudegintieji gi ukininkai sėklos visai negavo

ir laukų jiems sėti neduodama. Daugeliui sunaikintųjų ūkininkų netolimoj ateityj gresia bado pavojus.

Rugiai šiuo laiku gražūs, bet daug yra kareivių numintų, tokių nelikę nė žymės. Vasarai reikia lytaus. Žolė ir dobilai taip pat del sausumos neuauga. Soduose obuolių, vyšnių ir grūšių bus labai mažai, bet laukų derlius, kaip senį žmonės pranašauja, šįmet busias geras.

VEISEJAI (Seinų apsk.) Gegužės 28 d. kilo gaisras. Sudegė 8 trobos. Gesinti nors ir daug žmonių buvo subėgę, bet negalima buvo prie degančių namų prisitarti. Mat, ugnį patronai be pertrūkio sproginėjo. Kokiems galams tie patronai reikalingi. Juk tiek jau buvo rašyta, kad jokių šovinių nė rankosna neimkite, nes galite nelaimės iš jų susilaukti.

KRUONIS (Trakų ap.). Vagavo kaime sudegė apie 30 trobų. Nuostolių bus apie 18 tuks.

Chicago : žinios :

VERČIA VAŽIUOTI Į PIKNIKĄ.

Netik Western Electric Co., pasigarsinimo tikslams, vertė savo darbininkus važiuoti į pikniką, o paskui juos nusiuntė ant Chicago upės dugno draugų su laivu Eastland.

Dabar pranešama, kad ir International Harvester Co. verčia savo darbininkus pirkti tikietus į tos kompanijos pikniką, kuris įvyks sekančią subatą White Horse parke.

Turbūt niekas nė žodžio nesakys, kad ta kompanija verčia savo darbininkus važiuoti į pikniką, nes jiems nereikės važiuoti laivu, nes parką galima pasiekti ir traukiniu. Galbut kas prabilų, jei traukinys susidaužtų ir šimtai žmonių būtų užmušta.

NEDAVĖ DARBININKAMS SVETAINĖS.

Vakar vakare Chicago žydų institute, 1256 Taylor st. turėjo būti viešas susirinkimas, parengtas Chicago Labor Defense Ligue su tikslu parinkti aukų apginimui Matthew Smith ir David Kaplan, San Francisco darbininkų.

Svetainę Lygai pasamdė Abraham Margolis, to instituto superintendento pagalbininkas.

Patyręs apie tą susirinkimą instituto prezidentas Jacob M. Loeb, užduosęs atbėgo į institutą, tuoj prašalino Margolį nuo darbo ir uždraudė institutui laikyti susirinkimą.

Ypač jam baisu buvo, kad tame susirinkime turėjo kalbėti Alexander Berkman, Clarence Darrow, Joxson ir Jacob Margolis.

Vakare susirinkus publikai, Loeb pasiūkė policiją, kuri tuoj atvyko malšinti "riaušes", kurių vienok nebuvo.

Rengėjai paėmė kitą svetainę — West Side Auditorium, kur ir įvyko prakalbos.

Visi kalbėtojai aštriai pasmerkė žydų instituto pasielgimą ir ragino jį net boikotuoti.

Apginimui Schmidto ir Kaplan surinkta \$14.75.

Clarence Darrow nebuvo susirinkime, kadangi jis dabar yra Denver, Colo.

DAR DU POLICISTU TEIS.

Kelios dienos atgal liko nušauti du detektvai už ėmimą

kyšių iš "burtininkų trusto."

Dabar laukia toks pat likimas kitus du policistus — kapitoną John Halpin ir lieutenantą John Tabin. Valstijos advokatas Hoyne pranešė, kad jų byla bus nagrinėjama sekančią savaitę. Barney Bersche, "burtininkų trusto" galva ir valstijos liudytojas sako, kad jis jiems mokėjęs po \$800 i mėnesį, kad jie nekludytų jų "bizniui."

RUBSIUVIAI NEPRALEISKITE PROGOS.

Jau daug buvo rašyta laikraščiuose ir platinta apgarsinimai apie viešus susirinkimus Amalgamated Clothing Workers of America unijos. Tas darbas dar nėra užbaigtas ir jis nebus užbaigtas, koliai rubsiuviai nesusiorganizuos visiškai. Šitas darbas yra sunkus. Bet tas darbas priklauso nuo pačių darbininkų, — jeigu jie, darbininkai, rupinsis organizacija, savo reikalų aprūpinimui, tai tuomet lengvai galima bus atsiekti.

Dabar laikas organizuoties. Pilnai susiorganizavus, lengvai galima bus laimėti geresnes darbo sąlygas. New Yorko rubsiuviai laimėjo tik pasidėkojant jų stipriai organizacijai. Gali laimėti ir Chicago rubsiuviai, jeigu jie turės tvirtą organizaciją.

Platesniam organizacijos reikalų išaiškinimui šaukiamas rubsiuvių susirinkimas pėtnyčioje, rugpjūčio 13 dieną. Wicker Park salėje. Susirinkimam kviečiame visų tautų darbininkai. Susirinkimas prasidės 7:30 vakare. Nepraleiskite progos, atsilankykite skaitlingai. Darbdaviai nusileidžia tik prieš organizuotus darbininkus. Organizuokitės ir kitus organizuokite!

Korespondentas.

IS RUBSIUVIŲ JUDEJIMO.

Scotch Woollen Mills firmoj streikas.

Scotch Woollen Mills firma daugelį metų buvo unijinė firma. Kalbama firma dirbdavo drabužius ant užsakymo su unijos labeliu. Todel toje firmoje visi darbininkai priklausė unijon.

1913 metais firma nepanorėjo su unija turėti reikalų ir prasidėjo vesti atvirą kovą prieš organizaciją. Reikia pastebėti, kad prie unijos priklausančios žmonės ten gerai uždirbdavo. Darbininkai buvo užgandinti. Bet nekurie dalykai tarpe firmos ir darbininkų buvo taip intempti, kad tuli kas valandą laukė susirėmimo. Ir jis įvyko. 1913 metais firma atsakė pasirašyti po naują sutartim ir išmetė unijos darbininkus iš dirbtuvės. Nors vėliaus streikas ir liko paskelbtas, bet darbininkai pralošė. Dalykai tarpe firmos ir darbininkų taip susipinė, kad jau nebegalima buvo jų išrišti. Streikas ėjo po vadovystę Ricketo U. G. W. of A.

Nuo to laiko ši firma jau nebenorėjo taikyties su organizuotais darbininkai. Dabartinis atsitikimas kilo del prašalinimo iš darbo kišenių suvėjų už tai, kad dauguma jų priklausė jau prie unijos. Dabar gali kilti streikas jeigu kitos sekcijos bus susiorganizavę. Padarytas lokautas prieš darbininkus gali sukurstyti ir kitus darbininkus stoti į kovą. Amalgamated Clothing Workers of America tyrinėja tą dalyką. Kaip greitai bus patirta kokia yra žmonių, vienybė likusių tarpe ir kiek galima bus pertikrinti kitus palaikyti vienybę, taip greit ir streikas gali iškilti.

Kores.

SPEKOS KRUVON.

Iš trijų žymių Chicago Dr-ju pasidarė viena tvirta draugija.

Utarninko vakare Meldazio svetainėje buvo Dram. Ratelio, L. S. S. 81-mos kuopos ir Liet. Soc. Vyrų crorų delegatų susirinkimas, reikale susivienijimo.

Visi karštai pritarė susivienyti ir veikti iš vien ir sutvėrė vieną tvirtą organizaciją ir pavadino ją DAILEŠ DRAUGIA CHICAGOJE.

Išrinko komisiją sustatymui įstatų.

Nutarė pastatyti 26 d. rugsėjo (Sept.) š. m. Hull House svetainėje Br. Vargšo veikalą "Pirmi žingsniai." Režisierium išrinktas gerai atsižimėjęs tarpe Chicago lošėjų Juozas Uktveris.

Galima tikėtis, kad Dailės Dr-ja Chicagoje susilauks didelę užuojautą tarpe Chicago publikos, nes spėkos milžiniškos ir savo darbo atlikimas neabejotinas. Dailės Mylėtojas.

AUKOS LIETUVOS SELPIMO FONDAN.

Krikštynos Aleksandras Žemaičius nusukentėjusiems del karės aukavo: Jonas Bernotas A. Žemeičiūnas ir J. Žemeičiūnas po 50 centų; F. Smorgauskas \$1.00 ir A. Merkeliš 10c — viso labo — \$2.60.

Man užsiminus apie Lietuvos vargus ir reikalą ją šelpti burelis žmonių pritarė, bet daugelis pakėlė triukšmą rekdami, kad jokių aukų rinkti nereikia. Gaila kad randasi tokių lietuvių!

(Aukos \$2.60 priimta ir pasiųsta L. S. F. Red.)

NUO BRIDGEPORTO.

Aukos L. S. F.

Pereitą nedėdienį atsibuvo krikštynos kukliko tėvų Zdanauksų. Naujo šeimynos nario vardas Bonifatas.

Krikštynosna atsilankė gražus žmonių būrelis. Visi linksmosni kuo puikiausia, šnekučiuodami apie Lietuvos vargus ir kitokius atsitikimus.

K. Čiuras su pritarimu šeimyninkų paprašė svečių užsilai-kyt valandėlę ramiai ir prabilo į susirinkusius nurodydamas Lietuvos vargus ir prašydamas paaukauti jų kiek kas gali Lietuvos Selpimui.

Atsirado keletas pritariančių ir sumesta tapo \$3.00. Bet buvo ir tokių ką smarkiai priešinosi aukų rinkimui vargstantiems mūsų broliams Lietuvoje. Gaila! O tuo priešini-mosi pasižymėjo K. Tamošiūnas su savo žmona. Gėda jiems taip elgties!

Aukavo gį šios ypatos: K. Čiuras 55c; K. Petrulis, A. Palionienė po 50c; J. Zdanauksas, J. Jančauskas, J. Jarkaitienė, J. Artišauskas, P. Artišauskienė po 25c; M. Krasauskaitė, J. Palionienė po 10c. Viso surinkta 3.00 dolerių.

Visiems aukavusiems tariau didelį ačiū, o priešininkams linkiu nors ateityje daugiau žmoniškų jausmų ingyti.

Pašalinis.

(Aukos 3 doleriai priimta ir pasiųsta L. S. F. Red.)

ATSAKYMAS.

"Naujienu" 192 num. klausima, kame randasi pinigai, likusieji nuo vakarėlio, parengto 7 d. kovo šių metų.

Šiuo turiu garbę pranešti, kad pinigai randasi pas mane. Mano nuomone reikia tuos pinigus pasiųsti Liet. Selp. Fondan. Bet "Jaunimo" organizacijos nariai tvirtina, kad pinigai priklauso "Jaunimui." Vakarelį rengė pavienė

tos. Pardavinėjant tikietus buvo garsinta, kad pelnas eis L. S. Fondan. Šiuo tešaus laiku nėra Chicagoje keleto draugų, ką dalyvavo rengime, tai lauk-siu iki jie atsilieps ir kiti iš-reikš savo nuomonę apie pa-skirimą pinigų.

"Jaunimo" organizacija trau-kė mane teisman už tuos pini-gus. Turiu da 10 dienų. Lau-ksiu atsiliepiant rengėjų bei užmanytojų.

J. Juknis.

PRAKALBOS.

Seredoje, 11 rugpjūčio, kam-pas Union ir 17 Place Socialist Party 20 ward'o nariai parengė prakalbas. Kalbėtojas buvo anglas pusėtinai smarkus ir ga-na vaizdžiai piešė skurdą dar-bininkų gyvenimą. Žmoniu klausėsi didokas burys. Visi gražiai užsilaukė. Tik bobos stovėjusios kiek toliaus, buvo bepaleidę savo liežuvius. Ma-

tyt i so i "v kas: komandu menis kalbėto, viena tai bėgo n. vyrą, kad tas suar bas. Pastarasis tei nedarė. P. R.

PRANEŠIMAS.

L. S. S. 37 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks subatoje, 14 d. rugpjūčio, 8 val. vakare, D. Shemaicio svetainėje, 1750 So. Union Ave.

Draugai ir draugės! Atsilankykite visi šin susirinkiman. Yra daug svarbių reikalų. Atsineškite mėnesinių mokesčių knygytes. Aplankime markes is Socialist Party centro. Tas markės lipinsime knygytėse. Atsiveskite ir naujų narių.

J. Jurgaitis.

KAIP PASIRINKTI BANKĄ

KADA žmogus renkasi banką savo pinigams pasidėti, jis visų pirma žiūri, kad pasirinktų saugiausią. Jam rūpi kad pasidėti jo pinigai nežlugtų, ir kad būtų galima juos pasiimti, kada tik nori, su nuosimčiai. Kaip vienok atsižinti, kuris bankas saugus, o kuris ne? O štai kaip:

Reikia žiūrėti:-

1. Kokios rūšies bankas? 2. Kaip didelis banko kapitalas?
3. Kaip didelis banko atsargos fondas palyginant jį su jo kapitalu? Atsargos fondo didumas liudija apie gerumą ir paskelbimą vedimo banko reikalų.
4. Kokie yra žmonės valdininkai ir direktoriai?
5. Kaip senai jau bankas gyvuoja?

STATE BANK OF CHICAGO stovys yra toks (atsakant i viršų pastatytiuos klausimus):

- 1) Yra tai Valstijos Bankas, o ne privatinis.
- 2) Jo kapitalas dabar yra \$1,500,000.00.
- 3) Jo atsargos fondas daugiau kaip \$3,280,000.00.
- 4) Jo valdininkai ir direktoriai žinomi finansiniam sviete kaip sažiningi, konservatyvūs ir patyrę bankininkai, turintieji daug metų praktikos vedime bankinių dalykų.
- 5) Bankas gyvuoja jau 36 metai.

Vienas tik banko taupomasai skyrius ("Savings Department") turi daugiau kaip 35,000 depozitorių, tarp jų didelis skaitlius lietuvių. Kurie lietuviams sunku angliskai susikalbėti, jiems padeda reikalus atlikti dirbantieji banke lietuvių klerkai. Banke galima pasidėti nuo vieno dolerio ir daugiau. Morkama 3 procentas metams.

BANKAS ATDARAS KASDIEN NUO 9 VAL. RYTO IKI 3 VAL. PO PIETŲ. SUBATOMS ATDARAS IKI 2 VAL. PO PIETŲ.

STATE BANK OF CHICAGO

KAMPAS LA SALLE IR WASHINGTON STS.

Žemiausios kainos dabar

Užbaigiant sezoną

BACH BROS. SIUTAI

VISI šio sezono puikus siutai, - vasaros gražiausi drabužiai turi būti greitai parduoti

Hart Schaffner & Marx siutai, kurie parduodavo nuo \$25.00 iki \$30.00 dabar

\$17.85

Visi Hart Schaffner & Marx ir Society Brand siutai parduodavo nuo \$22.50 iki 25.00, dabar

\$16.65

SIUTAI, kurie parduodavo nuo \$15.00 iki \$18.00, dabar

\$11.85

JAUNŲ

VYRŲ

SIUTAI

SIUTAI, kurie parduodavo nuo \$20.00 iki \$22.00, dabar

\$14.85

BACH BROS.

Kampas Michigan Ave. & 115th St.

ROSELAND GERIAUSIA IR DIDŽIAUSIA RUBŲ IR ČEVRŲ KRAUTUVĖ

Nauja gyduole

Geriausia nuo uodų ligų. Pralaima spaugus nuo veldo, gydo nuo saulės nudegimo, išsukimo ir nudegimo. Nuo sužeidimo variklio jėgų. Prisiukite 25c, o tuojau apatursite bankutę pamėginimui.

Prof. UHL, CHIROPODISTAS. 21 E. Van Buran St., Chicago, Ill.

ŠTAI JUMS PROGA

Geros nuosavybės už Morgiūų Katnas. Ant lengvų išlygų. Ateik ir apžiūrėk šias nuosavybes:

3717 WALLACE ST. — 8 kambarių mūrinis namas (cottage); dviejų flatų; \$500 įmokėti, likusius \$20 i mėnesį; nėra kitokių mokesčių. Kaina \$2500.
3839 SO. WOOD ST. — 2 augstų mūrinis namas, 2 flatų; gatvė ištaisyta; be specialių mokesčių. \$500 įmokėti, likusius \$25 i mėnesį. Kaina \$4250.
S. E. KAMP. 42-ros ir WALLACE STR. 2 augstų storas namas; vieta del mokyklos reikmenų; rendos \$46 i mėnesį. \$500 įmokėti likusius kas mėnuo. — \$3000.
4338 SHIELDS AVE. — 2 flatų iš priekio; 1½ kraituvės iš užpakalio; gerai pataisyta; \$500 įmokėti, likusius po \$25 i mėnesį. Kaina \$1800
2522 S. HALSTED ST., arti kampo Archer ave., 2 augstų namas; barberinė; nėra specialių mokesčių; \$500 įmokėti, likusius po \$25 i mėnesį. Kaina ... \$4000.
EMERALD AVE., arti 31 St. Tušti lotai, 25x125 kožnas; nėra specialių mokesčių; gatvės ištaisytos; vanduo ir suros suvesti. Kaina \$650 kožnas. \$200 įmokėti, likusius kas mėnuo.

KOCH & Co.

2603 So. Halsted St., Phone Yards 1148.

"Naujienu" Agentai

DUODAMOS

NEPAPRASTOS DOVANOS

Kas pas mane užsirašys dienraštį NAUJIENAS, tas apart "Naujienu" gaus dar dovanų vieną iš sekančių laikraščių: Laisvė, Tėvynė, Kova, Kelivis, Lietuva, Vienybė Lietuvninkų, Amerikos Lietuvis, Šakė. Tai gi tamsta už \$5 gausi ir "Naujienu" ir da vieną laikraštį, kuris tamstai geriau patinka — per išitus metus.

Jeigu kas nenorėtų laikraščių, tai gali gauti \$2 vertės knygy.

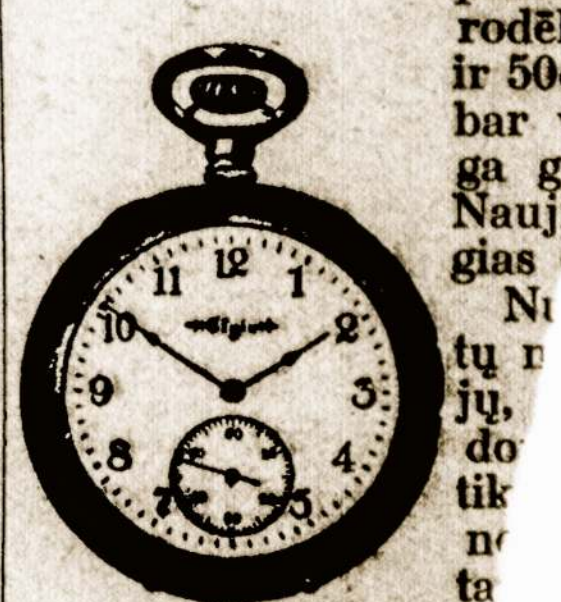
Kas prisiųs \$5.50, tas gaus 3 laikraščius — trečiasis bus "Tėvynė; o kas prisiųs \$6, tas gaus "Naujienu", "Tėvynę" ir "Jaunąją Lietuvą" naudok tamsta šiuo nulei čėdysi pinigus. Jei kas nes laiską, indėdamas už 2c s' kymui. Adresuok:

J. BRAKIS

577 Hudson Ave., ... Roc

VISIEMS DO

Kurie per mane užsi raštį NAUJIENAS ant gausit brangią dovaną tai s' svę, Kelivį ir "Am. Liet. nenorint duodu kitą dovan- puikų a' rodėli, ir 50c. bar vi ga ga Nauji gias Ni ty r ju. do tik n v ta st

1840 S. Halsted St.

FILIP SI kaipo "Naujier igaliotas rinkt prenumeratą apielinkėse.

J. P.

"Na

Užsirašan nas" ant met ta koki pi užduka. U pismo laik mts. Nau

74 Lowe

GARSINKITES "NAUJIENOSE"

DIKAI REGISTRACIJA
Mes surandame darbus dėl šoferių automobilių, suleidžių ir krepčių, del apskirų vyru, taipgi visokių prigeibėtojų prie automobilu. **VYRU REIKALAUJAME.**
Hannas School of Motoring yra geriausia intaisyta visame kame. Jeigu tamsta nori buti automobilu expert, tai ateik pas mus. Mokymai dienomis ir vakarais. Musu kaina \$10, \$25, \$50.
SPECIALI PASARGA
automobilių savininkams. Mes parupiname Jums su bile kokias automobilu amato žinančius vyru, draiverius, pataisytojus, "battery men" ir prie "garage" pagelbininkus, be jokios užmokesies. Pasaukite telefonu Drover 6441.
HANNAS
3626-3628 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieskau brolio Stanislovo Tolaičio iš Kauno gub. Raseinių pav. Sveikšnos valsciaus, Skanaty kaimo. Pirmiau gyvenyo New Haven, Conn., 239 Salton st. Jis pats ar kas jį žino malonės pranešti.
Juozas Tolaičis
1725 N. Lincoln St., Chicago, Ill.

Pajieskau Marijonos Kirkackaitės, apie du metu atgal gyvenyo Chicago. Ji pati ar kas jį žino malonės pranešti šiuo adresu:
Frank Kazlowski
1403 W 47th St., Chicago, Ill.

Pajieskau darbo čėverykų šapoj. Esu dirbes tą darbą 20 metų Lietuvoje ir apie du metu Amerikoje. Kalbu lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Reikalaujantis arba žinantis kam bučiau reikalingas, malonėkite pranešti.
A. Lazdinskis,
10611 Edbrook Ave., Roseland, Ill.

Reikalavimai

Reikalingas Fotografistas, kurs suprantą atsakančią vsią darbą. Atsiaukite:
665 W. 18th Str., Chicago.

"Bendrovė Lietuvių Raštams Leisti" ("Jaunosios Lietuvos" ir "Pažvalgos") laikys savo susirinkimą pėtnyčioj, 13 d. rugpjūčio "Liutosybės" salėj (Northsideje) 1822-24 Wabansia Av. Susirinkimo pradžia — 8 val. vak.

Visi, kurie norite susipažinti su tos bendrovės siekais bei mieriais, — nepingėkite ateiti i minėtą susirinkimą.
Bendrovės Valdyba.

"JAUNIMO" ATIDAI.

Nepamirškite, kad subatoj, 14 d. rugpjūčio "Aušros" svetainėje, 3149 S. Halsted St., atsi-bus "Jaunimo" organizacijos susirinkimas. Nariai malonės butinai susirinkti, nes yra svarbių reikalų.

Kviečiame taipgi ir plačiąją jaunuo-menę i musų "Jaunimą".
A. Meldaižis.

ATKREIPKITE DOMĄ.

Aprašymas naujos kun. M. Kriaučiuno parapijos tvarkos ryto, (subatoj, 14 d. rugp.) bus paskelbtas "Naujiene". Todėl gi norėdami apie tai sužinoti plačiau, nepamirškite perskaiityti tą aprašymą. **Rep.**

NUO TOWN OF LAKE.

Apdegė.

Užvakar apie 9 valandą ryto tula Mockevičienė, gyvenanti 1747 W. 47 St., šluodama grį-čią prisiglaudė prie degančio gasinio pečiaus. Ugnis pasiekė drabužius, kurie ir užsidegė. Moteriškė skaudžiai nukentėjo. Dabar ji guli ligonbuty.
Rep.

DR. WEINTRAUB
EUROPOS SPECIALISTAS VYRU IR MOTERIŠKŲ LIGŲ
JIS KANTIEJI gero daktaro, turinčio 24 metų praktikos gydymė įvairiu vyru ir moteriškų ligų, tesikreipia prie manes. Nežinint, kaip ligai sirgs ir pas kokiu daktaru gydysis, naudinga jam bus pasiteirauti pas mane. Mano ofisas aprūpintas geriausiais aparatais ir elektrikos mašinomis ligoms ekzaminuoti ir gydyti. Duodu sąžiningą nemomą apie ligonio stovį, ir jeigu apsiminu gydyti, tai gydanu iki visai išgydanu.
MOYERU LIGOS VYRU LIGOS:
Nugaros ir galvos skaudėjimai, nereguliarūs kumai, Pūslės, inkstų, šlapimimo ligos, ar butų tik prastai skaudur menstruavimai, baltosios, nevaisingumas, ar užsienėję, gydan pusekmingai. Nervišku-ma, vyrišką nusilpimą ir kitas ligas išgydan greit.
Kraujo užsilaudojimas, kuris paliečia kaip vyru taip ir moterių, gydan nauja Europine metodu. Plaukų slinkimą, lūberimą, skaudėjimus išgydan greitai ir kiti. Kepenų, pilvo ir plaučių ligas gydan pusekmingai.
PASTABAI DYKAI: Valandos: Isondien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Utrakinis, Ketvergys ir Subato-KAINOS NEDIDELĖS mis nuo 9 iki 7 vakaro. Nedėliomis ir kitais šventadieniais nuo 9 ryto iki 11 vak.
DR. WEINTRAUB EUROPOS 36 W. RANDOLPH STREET
SPECIALISTAS KAMPAS DEARBORN, ANTONS LUBO

Telephone Drover 9635 Gyvenimo telephone Prospect 5317.
Dr. Harry Kulvinsky
DENTISTAS
4601 S. ASHLAND AVE., NEW CITY BANK NAME
Geriausias dentistas Town of Lake apilinkėj. Draugas lietuvių

Tel Yards 4658
The Bridgeport Electric Co.
Atlieka visus Elektrikos darbus atsakančiai ir pigiai
Turi 2 štorus 1-na ant 3212 So. Halsted St. Chicagoje 2-ra 1614 W. 47-tos gat., kuriuose parduoda elektrines ir gazines lampas ir t. t. **Kviečia Visus Atsilankyte.**

ALFONSAS BARTKUS Savininkas

LUMBERIS NAUJAS IR ISANTROS RANKOS BUDAVOJIMO MATERIJOLOS. LENTOS, STULPAI IR T. T. Taipgi maliava, duris, langai, popiera stogams dengti, vinis ir visokių kity reikalingumų prie budavojimo.
CARR BROS. WRECKING CO. INC.
PHONE YDS. 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED ST.

PIRMAS DIDELIS PIKNIKAS
Parengtas Draugystės Lietuvos Kara-batės Mindaugio NEDELIOJ, Rugpjūčio (Aug.) 15 d., 1915 m. **BERG-MANN'S DARZE, Riverside, Ill.** Pradžia 9-tą val. ryto. Inžanga 25c porai. Piknikas su išlaimėjimu trijų daiktų vertės \$40. Pirmas: gramafonas, an-tras — branzaletas, trečias — vienas iš Chicago's dienraščių vieniems met. **Kviečiame visus atsilankyti. KOM.** Imkite 22ros karus iki 46-os, ar 48-tos iki 22-os, kur gausite La Grange karus, kurie daveža iki daržo.

Ant pardavimo.

Turi parduoti — geras vežimas, kuris yra vartojamas prie pekarinės, taipat ekspresinis arba perliorių ir grosernės vežimai. Atsiaukite:
L. Ekdahl,
817 W. 51st St., Chicago, Ill.

PIGIAI parduodu triubą B-Ten-orą, nesenai pirktą už \$20, o dabar atiduodu tik už \$8. Gera proga reikalaujanti.
107 — 155th Pl., Hammond, Ind

PINGŲ MARKETAS DEL LIETUVIO AR LENKO.

Geras saliuonas ir 5 kambarių flatas garo šiluma, 5 metų "leasas", geras alaus kontraktas, prieinama randa, šale naujį Crane dirbtuvių, kuriose dirba 10,000 darbininkų, turi parduoti greitai, nes moteris serga. Kreipkis: **DAVIS,** 3925 So. Kedzie Ave., Kamp. 39th Place. Parduoda saliuonas labai gerą lietuvių

Parduoda saliuonas labai gerą, lietuvių apgyventojų vietoj. Laisnis užmokėtas iki November.
3218 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Parduoda Motorciklis "Indian" su dvigubu inžinu. Labai mažai naudo-tas ir parduos pigiai. Reikalujan-tis atsiaukite taip:
Jos Ashmont
937 W. 33rd Pl., 2nd floor, Chicago.

Pardavimui saliuonas lietuvių gy-venamoje apilinkėje. Parduoda iš priežasties nesveikatos. Puiki proga lietuviui. Platesnių žinių kreipkitės i Naujienų Ofisą, 1840 S. Halsted St.

Parduoda savo Čėverykų Krautu-vė, 3044 Wallace St., parduosiu su naimu ar be namo. Del platesnių ži-nių kreipkitės pas savininką.

Pigiai parduoda — 2 flatų, 4 ir 4 kambarių namas, už \$1500; mažai reikia įmokėti, likusius ant lengvų iš-mokėjimų. Namas randasi artū 38-tos ir Parnell gatvių.
McDONNELL,
3622 S. California Ave.

Parduoda — murinis 3 flatų, 7—6 ir 6 kambarių namas. Kaina \$3000, išlygos pagal sutarties. Namas arti 38-tos ir Wallace gatvių.
McDONNELL
3622 S. California Ave., Chicago, Ill.

FARMOS LIETUVIAMS

Gera žemė, arti miestų ir Lietuvių Farmertų, Taylor ir Price pavietuos, Wisconsin valst., po 15 iki 25 dol ak-ras, lengvais išmokėjimais. Kainos kė-la. Dabar laikas pirkti Kreipkis:
A. Shilingis, Soo Line, Room 515,
112 W. Adams St., Chicago, Ill.

GERA PROGA KRIAUCIUI.

Parduoda kostiumeriška kriaučių šapa su visais frankais, gerą vietoj, biznis iš-dirbtas gerai parduoda visai pigiai. Taipgi gera proga i trumpa laiką nu-pirkti, nes tuojaus prasidės sezonas ir yra patogus laikas susipažinti su kostumeriais. Parduoda todėl, kad salininkas turi ap-leisti Chicago. Kreipkitės i "Naujienų" ofisą, 1840 S. Halsted St., Chicago.

Pigiai parduoda grosernė lietuvių apgyventojų apilinkėj. Biznis nuo ilgo laiko gerai išdirbtas. Puiki pro-ga lietuviui. Parduoda už "cash", nes savininkas trumpame laike turi ap-leisti šią vietą. Kreipkitės i: Naujienų Ofisą, 1840 S. Halsted str.

"PASAULIS"

Visuomenės bepartyviškas Lai-kras išleina kas ketvergą 4 pus-lapių didelio formato. "Pasaulis" kainuoja i metus \$1.00, i puse — 65c. "Pasaulis" nuo Gruodžio 1-mos bus padidintas iki 8 puslapių. Kas da-bar užsirašo ir užsimoka prenu-meratą, tai tas gausa iki Naujų Metų už dyką. Adresuokite:
C. KENTRAITIS PUB. CO.
448-450 Leonard St., N. W. GRAND RAPIDS, MICH.

John Jasinsky
Laikrodininkas ir Jubiliarius
Taipgi pardavėjas
Muzikališkų instrumentų, pjaunamų iran-kių, suviamų mašinų, dviračių (bicycles) ir t. t. Pataiso visokius daiktus. Darbą garantuoja.
4642 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Telef. Canal 2941
Peter A. Miller
užlaiko
Laikrodėlius, auksus ir daimantus. Geriau-sio darbo. Žemiau-sios prekės. Akis išegzaminuoja-mos dykai. Visuomet namieje.
2256 W. 22nd St., Chicago, Ill.
prie pat Oakley Ave.

MOKYKIS BARBERYSTES.
Praktiški Nurodymai. Išmokytinas \$25.00. Inrankiai duodami.
Tri-City Barber College,
606 W. Madison St arba 819 State St., Chicago, Ill.

ASHLAND DANTISTAS
Jeigu nori buti sveikas, tai turi tu-rėti sveikus dantis. Mes gydym, iš-traukiam, pataisom ir inedam nau-jus dantis už labai nužemintą kainą ir visai be sopulių. 8 metal vienų vietoj
DR. J. S. KASTOWSKI
4656 Ashland Ave., Chicago.
Telephone Drover 9598

DR. J.S. PIERZYNSKI
Gdytojas, Akušeras ir Chirurgas
Pirmiau buvo gydotoju Harper Ligonbu-ty, Detroit Mich., Chicago, Ill.
4800 So. Loomis St., Chicago, Ill.
Valandos: Nuo 10 išryto iki 1, nuo 1 iki 3 po pietų. Vakare nuo 6 iki 8. Nedė-lieniais nuo 1 iki 3 po pietų.

DR. M. FEUER, Dentistas
1901 So. Halsted St., Chicago.
Valandos: nuo 2 iki 5:30 vak.; nuo 6:30 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 9 išryto iki 1 po pietų.

DR. J. KASZYNSKI
Residencija 4552 So. Ashland Ave.
Telephone Yards 1106
Ofiso valand.: nuo 8 iki 10 išryto, nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8 vakare.

Tel. Humboldt 97
J. C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda civiliškas ir kriminališkas bylas visuose teis-muose.
Daro ir peržiūri visokius dokumentus ir popieras.
Valandos: 3-5 po piet.; 6:30-8 vakare
1566 Milwaukee Ave., arti Robey gtv.

Telefonas Canal 3737
AKUŠERKA
Mrs. A. Vidikas
Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktika-vusi Pennsylvania's Hospitalėse ir Philadel-phijoj. Pusekmingai patarnauju prie gim-dymo. Uždyką duodu rodą visokiose ligose moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai, angliškai, rusiškai, lenkiškai ir slavokiškai.
1838 S. HALSTED ST., CHICAGO.
(Salia "Naujienų" Redakcijos)

Tel. Drover 7169.
KREIPKITES
PRIE LIETUVIŲ GENERALISKO KONTRAKTORIAUS
Steponas Markunas
Budavojų murinius ir medintus namus. Taisau senus, išpli- 'konkritu' fundamentus ir sildovkus. Visus prie namų darbus at- lieku pagal savininko reikalavimą. Dabar laikas apmalyti, jei kas nari budavoti, palmti gerą kontraktorių.
2459 W. 46th PLACE, CHICAGO, ILL.

Phone Drover 7806
Valandos: 8-10 ryto, 1-3 po piet ir 7-9 v. vak.
DR. A. J. TANANEVICZE
GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR AKUŠERAS
3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.
GYDO LIGAS VYRU, MOTERU IR VAIKU.

Dr. A.R. Blumenthal
AKIU SPECIALISTAS
Akis išegzaminuojam DYKAI
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.
4649 S. Ashland Ave. Kampas 47 street

Dr. H. KRASNOW
Rusas Gdytojas ir Chirurgas
1346 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Canal 538
Specialistas Chirurgoj ir veneriškų ligų.

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3109 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Valandos: Nuo 8 iki 11 išryto; nuo 5 iki 8 vak.

Dr. G. M. Glaser
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kertė 32. Chicago.
Specialistas ant
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikiškų
Taipgi Chroniškų Ligu
Ofiso valandos:
iki 9 ryto, nuo 12 ik 2 po pietų ir
nuo 6 iki 8:30 vakare. Nedėliomis
vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687.

Phone Riverside 363
O. W. HENSSLER, PH.C.M.D.
Gdytojas ir Chirurgas
Ofiso telefonas. Canal 21
1901 So. HALSTED ST.
CHICAGO.
Nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7:30 iki 9 va.
vak. Nedėliomis nuo 10 ryto i iki 12 piet.

Tel. Haymarket 6212
Dr. W. Yuskiewicz
Lietuviškas akių gydotojas
Kas turi skaudančias akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsilankyt pas
DR. W. YUSKIEWICZ
1024 Milwaukee Ave.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakarų
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 popiet.

DR. THOMPSON
Daktaras ir Chirurgas
Bridgeport, Conn.
966 Main Street,
Kalbama lietuviškai.

MILDA TEATRAS
Halsted ir 32-ra gatvė.
VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodevilius permaina: Pan., Ketves, ir Subatoj. Paprastom dienom pir-mas floras 10c, Balkonas 5c
Subatos vakarai ir nedėliomis pirmas floras 15c, Balkonas 10c.

LAIVAKORTES
I LIETUVĄ

Parduodame laivakortes i Lietuvos ant laivų, kurie plaukia tiesiog i New York, nekludant karės užimtų jurų. Taigi keliai visai saugūs.

Central Manuf. District Bank
1112 W. 35th Street, Chicago, Ill.
(Valdžios prižiuriamas Bankas)
Jo turtas yra su viršum
\$1,800,000.00
Kreipkitės raštu ar ypatingai
Visokias žinias maloniai suteikiame.
Bankinės Valandos:
9 ryto iki 4 po pietų;
Subatomis iki 9 vakare.
Telefonas: Drover 6330 Mr. Petratis

SUNKŲS LAIKAI
Delei sunkių laikų reikia taupyti pi-nigai ir ant drabužių. Galima įgy-ti už \$5.00 ir biskį brangiau, stutus ir žieminius plosčius, išėjusius iš mados arba truputį apnešiotus, ver-tės \$35 ir \$40.00.
S. GORDON,
1415 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Vokiečiai naukiasi atgal Vilkmerges pav.

Nuvijo vokiečius per Lielupe

Vokiečiai paėmė Sedlic ir atkirto rusams pasitraukimą

Vokiečiai nebeatakuoja Kauno tvirtovės

Vokiečiai suėmė virš 7,000 belaisvių begyje trijų dienų

PETROGRADAS, rugpj. 13. — Oficialis rusų pranešimas sako, kad į pietryčius nuo Mintaujos (Jelgavos) rusai sumušė vokiečius ir nuvijo juos atgal už Lielupės (Aa) upės.

Linkui Jakobštato, Dinaburko ir Vilkmergės rusai, nežiurint smarkaus vokiečių priešimosi, stumia juos atgal.

Tarp Narewo ir Bugo upių rusų kontr-atakos pagelbėjo rusų armijos pasitraukimui.

Delei nepatogaus abelno padėjimo rusai apleido Sokolow, Sedlic ir Lukow.

BERLINAS, rugpj. 13. — Oficialiai paskelbta, kad Bavarijos kunigaikščio Leopoldo kariuomenė pasiekusi Sokolow distriktą ir paėmė miestą Sedlic. Dabar jo kariuomenė pasiekė Liviece distriktą.

Vokiečiai padarė progresą ties Kaunu, gi Dauguvos apygardoje rusų atakos buvo be pasekmių.

Paėjo vokiečiai priekyn tarp Narewo ir Bugo, nors ten reikiama mušties už kiekvieną pėdą žemės, nes rusai privešė naujos kariuomenės.

Vakar gen. von Scholtz armija suėmė 900 rusų belaisvėn ir atėmė tris kanuoles ir du kulkasvaidžius.

Nuo 10 d. rugpj. gen. von Goolwitz suėmė 6,550 rusų belaisvėn.

LONDONAS, rugpj. 13. — Vokiečiai paimdami Sedlic, 36 mylios į vakarus nuo Brest Litovsk ant svarbiausios geležinkelio linijos iš Varšavos į Brest Litovską ir traukiamos didelės armijos tarp Vislos ir Bugos, parodo, kad vokiečiai atkirto didelę rusų armijai pasitraukimą geležinkeliu ir dalis armijos pakliuvo į sląstus ir bus paimta belaisvėn ar sunaikinta.

Berlinas sako, kad nežinas kiek yra rusų kareivių į vakarus nuo Sedlic. Gi militariški kritikai mano, kad rusai tu-

Lietuvės muštiei svarbesni.

Nežiurint svarbumo mušių Lenkijoje, dabar einanti mušiai Lietuvoje yra daug svarbesni, nes jeigu rusai būtų priversti atiduoti vokiečiams Vilnių, rusai turėtų pasitraukti iš antros apsiginimo vietos linijos.

Kaunas nežiurint smarkiausių atakų, laikosi. Vokiečiai jį bando paimti atakomis, vieton sudaužyti fortus artilerija. Vokiečiai sakosi padarę progresą prie Kauno, bet rusai sako, kad vokiečiai daugiau nebeatakuoja Kauno, vien tik šauda artilerija.

Daily Telegraph korespondentas iš Petrogrado praneša, kad vokiečiai, rusams paėmus Taujėnus, (Vilkmergės pav.) pakliuvo į kilpas, nes rusai persiveržė per jų liniją ir perkirto pusiau armiją, veikiančią apie Panevėžį ir Vilkmergę.

Pastaroji armija yra pavojuje ir ji skubiai traukiasi atgal, bandydama susivienyti su Panevėžio armija, ar armija veikiančia apie Kauną.

Pavojuje yra vokiečių armija prie Panevėžio, kadangi jos dešinysis sparnas atviras rusų atakoms, kurios gali padaryti baisių vokiečiams nuostolių.

Mušius prie Kauno vadovauja pats gen. von Hindenburgas.

PASKANDINO 6 LAIVUS.

LONDONAS, rugpj. 13. — Vokiečių pojuriniai laiveliai paskandino penkis anglų ir vieną norvegų laivą. Tris žmonės paskendo.

MINTAUJA. Apie Mintaują šaudosi. Nuo šuvių sudegė keletas namų. Tarp Mintaujos ir Mazeikių sudegintos visos geležinkelio stotys išskyrus Auco stotį.

ARESTAVO KUNIGĄ IR JO SUNŲ.

SOUAH BEND, Ind., rugpj. 13. — Čia areštuotas liko buvęs kun. Ellis M. Ebersole ir jo 20 metų sunus Newton, kaltinami užmušime 15 metų mergaitės Hazel Macklin, kuri liko nužudyta 11 mėn. atgal. Mergaitė pirm nužudymo buvo išžaginta.

Manoma, kad ją nužudė kun. sunus, tačiau tėvas žinojęs apie žmogžudystę, bet slėpė.

VEŽEJŲ STREIKAS.

ST. LOUIS, Mo., rugpj. 13. — Daugiau kaip 350 organizuotų vežėjų, dirbančių St. Louis Transfer Co. ir Columbia Transfer Co. šį rytą sustreikavo, atsisakius 40 firmų pakelti algą ir sutrumpinti darbo valandas 1,500 vežėjų.

Iki pietų sustreikavo visi tų firmų vežėjai, arklų prižiūrėtojai ir prekių nešėjai.

ARESTUOJA DARBININKUS.

BELLEVILLE, Ill., rugpj. 13. — Aplinkiniuose miesteliuose areštuoti aštuoni darbininkai, jų tarpe Joseph McDonald, prezidentas angliakasių unijos Winkle, Ill. už neva bandymą išsproginti Granger Coal Co. kasyklą, Winkle, Ill.

Yra išimtas "warrant" ir dėl devinto darbininko, gyvenančio East St. Louis, kuris irgi tuoj bus areštuotas.

LONDONAS, rugpj. 13. — Šiandien liko pakartas George Jos. Smith, užmušęs savo tris pačias maudinėje. Jis buvo vedęs 7 sykius ir atėmęs nuo savo pačių pinigų arba pabėgo, arba nužudė jas.

SULAIKĖ MOKESTĮ.

Chicagos miesto išdinininkas atsisakė išmokėti algas 16,000 miesto darbininkų, kol apie tai nenuspės teismas.

Tuli darbininkai esą paskirti nelegališkai ir "civil service" komisija uždraudė jiems išmokėti algas.

ITALIJOS VULKANAI TEBEVEIKIA.

RYMAS, rugpj. 13. — Abu vulkanai Vesuvius ir Etna, staiga pradėję mėtyti lavą šią savaitę, vis dar tebeveikia.

Kaimai ir miesteliai esantys apie tuos vulkanus apleisti. Lėpsnos matyti per keletą mylių.

Iš Neapoliaus pranešama, iki šiol vulkanai mažai padarę nuostolių.

SUSIVIENIJO DVI KOMPANIJOS.

BERLINAS, rugpj. 13. — Dvi didelės General Electric Co. ir Berlin Electric Co. susivienijo į vieną General Electric Co. su kapitalu 191,000,000 dolerių.

6 ŽMONES UŽMUŠTI, 20 SUŽEISTA.

COLUMBUS, Ohio, rugpj. 13. — Šeši žmonės užmušti, o 20 sužeista, daugelis mirtinai susiluravimui su traukiniu su pasazieriniu, kuriuo grįžo Knights of Pythias iš pikniko.

PASKANDINO AUSTRŲ SUBMARINĄ.

LONDONAS, rugpj. 13. — Iš Rymo pranešama, kad italai paskandino austrų pojurinį laivą U-3. 12 žmonių išgelbėta.

Tai jau antras austrų pojurinis laivelis paskandintas šią savaitę. U-12 liko paskandintas pereinioj seredoj.

Bombardavo Italijos pakrantes

Iš Vienos pranešama, kad austrų laivynas bombardavo italų geležinkelį nuo Molfetta iki Sen San Giorgio ir padarė nemažai nuostolių. Malfettoje liko apšaudytos 4 dirbtuvės ir 2 geležinkelio tiltai; viena dirbtuvė užsidegė.

San Spirito stotis sudeginta.

Bari penkios dirbtuvės apšaudytos; viena jų sugriauta. Italai apšaudė austrų laivus, bet be pasekmės ir nė vieno laivo nepagadino.

Vokiečių Zeppelinai ir vėl Anglijoje

Jie mete bombas, kurios užmuše šešis žmones

Vienas orlaivis pagadintas?

LONDONAS, rugpj. 13. — Jau antrą sykį šią savaitę atlankė rytinį Anglijos krantą vokiečių Zeppelinai.

Tarp orinio anglų patroleiaus ir krantų apginimo baterejų įvyko mušis su orlaiviais. Manoma, kad vienas vokiečių orlaivis liko sugadintas.

Šiame orlaivių užpuolime jų bombos užmuše šešis žmones, o 23 sužeidė.

Tai jau 18-tas Zeppelinų užpuolimas ant Anglijos nuo karės pradžios. Iš viso visuose tose užpuolimuose žuvo 27 žmonės, o 231 liko sužeisti.

Kaip pirmiau, taip ir dabar Anglijos oficialis pranešimas nemini vietų, kurias aplankė Zeppelinai.

Pradžioje savaitės, kaip pranešė Berlinas, vokiečiai buvo nuskridę ant Londono ir ten metė bombas.

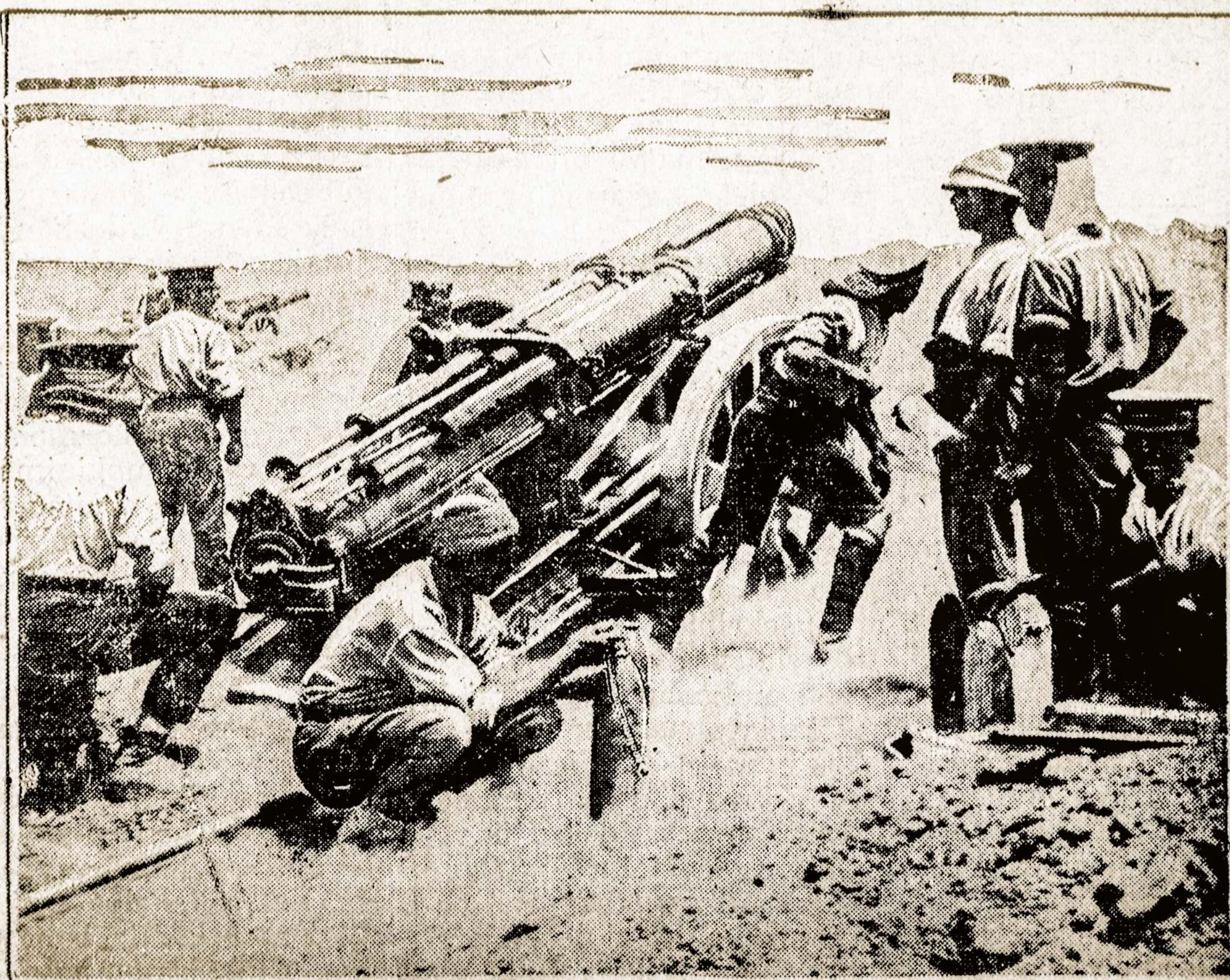
PALIUSAVO POLITISKUS KALINIUS.

BERLINAS, rugpj. 13. — Pakeičiusi sumanyto piliečių komiteto, kariškoji vokiečių valdžia Varšuvoje paliuosavo visus Rusijos politiskus kalinius, būvusius Varšavos kėlėjime.

Tarpe paliuosuotųjų yra žinomas darbininkų veikėjas Meden.

LONDONAS, rugpj. 13. — Iš Athenų pranešama, kad anglai paėmė dvi trukų tranšėjų linijas Dardaneluose.

PHILADELPHIA, Pa., rugpj. 13. — Šiandien prasidės darbas Baldwin Co. ant šautuvų del talkininkų. Turima padaryti 2,000,000 šautuvų.

Viena iš didžiųjų anglų kanuolių veikmėje Dardaneluose. Jos daug prigelbsti anglams karioti prieš turkus.

Nežiurint savo sėkmes, atakų jie nieko ne...

LONDONAS, rugpj. 13. — Vokiečiai vis dar tebebombarduoja Kauno tvirtovę, bet rusai visur juos atmuša.

Kaunas yra pirmos klesos tvirtovė, viena iš tvirčiausiųjų rusų tvirtovių palei Vokietijos rubežius. Ji netik tvirtai apginkluota, bet ir gamtiškos tvirtumos — Nemunas ir jo kalnai daro tvirtovę beveik nepaaimama.

Vokiečiai atakuoja jos fortus suglaustomis koliumomis ir žūna jie tukstančiais nuo rusų šrapnelių ir kulkasvaidžių.

Londono "Daily News" korespondentas Petrograde savo aprašyme mušių prie Kauno, sako, kad vokiečiai bandė pereiti Nemuną, bet palikę tukstančius užmuštų jie vistik tu-rėjo pasilikti ant kairiojo kranto Nemuno.

Bandymas paimti Kauno tvirtovę vokiečiams daugiau apsiėjo, negu visi kiti bandymai šturmuoti tvirtovę rytiniam frontui.

Geležinkeliais ir motoriniais vežimais jie atvežė didžiasias kanuoles ir tikėjosi iomis sudaužyti Kauno fortus. Jie sutraukė visą kariuomenę, kokią tik jie galėjo greičiausiai atvežti ir jie pradžioje ją bandydami rusams neleisti pataisyti artilerijos apdažytų fortų.

Nežiurint baisaus didžiųjų kanuolių darbo ir smarkiausių atakų, vokiečiai neįstengė paimti nė vieno Kauno forto, o Kaunas taikos laiku turėjo aštuonis fortus, dabargi, be abejonės, jis dar labiau sustiprintas.

Daug vokiečiai turėdyti kareivių kol jie pa-ną.

Delei nepasisekimono, vokiečiai sutiko mą ties Ryga ir P. Vilkmergės apygardoje vokiečiai turės i-ti ir laukti daugiau nės.

Kariški kritikai sa-rusų frontas dabar y-Zlota Lipa—Dniestro no frontai yra saugus vos-Nemuno frontas slenka vakarų pusė

DIDELIS UŽSAKY PARAK

WIENINGTON

13. — Du Pont f-vo užsakymą 65,000,000 — 7 parako už \$70, ma, kad didesn-eis Rusijai.

Iš tos prie-pradėjo bud-rių.

Kada tas davotas, d-minti apie-rako į dien

NAUJIENOS

Iš Rygos

"Provodniko" fabriko akcijonierių visuotinis susirinkimas, atliktas 20 birž., priėmė 1914 metų veikimo apyskaitą. Fabrikas pelno turėjo 4 mil. 114 tukstančių 227 rub., iš kurių paskirta: valdybos sąnariams, techniškojo skyriaus personalui, tarnautojams, meistrams ir darbininkams dovanų (tantjėmų) 336,391 r., dividendo nuo 18 mil. r. akcijų kapitalo — 1 mil. 800,000 r., atsargos kapitalui — 9589 r. Valdybon išrinkta: A. Uspenskis, kandidatu Merkuljevas, revizijos komisijon gen. Chmielevskis ir M. Ivanovas.

Latvių Apšviotos Draugija atliko šiomis dienomis savo visuotinę susirinkimą, kurs perėjo gyvai ir indomiai. Pirminkavo V. Dumas atstovai J. Zalits. Antram pusmėčiui pri-

imta biudžetas 10499 rb., ir vaikų darželių komitetui 4587 rb. Nutarta rūpintis išgauti leidimas praplauti darželių veikimą. Taipgi nutarta pasirūpinti, kad latvių kalbos lekcijos būtų įvestos kaip mokslo dalykai valdiškose ir pašalinėse mokslo įstaigose. Seniau latvių kalbos lekcijos buvo įvestos Aleksandro gimnazijoje.

"Gailestingosios seselės." Generalas Kurlovas savo įsakymu, paskelbtu 30 birž. syki atkreipia visuomenės atydą, kad ne visos nešiojančios gailestingųjų R. Kryžiaus seselių rūbus yra tikros seselės. Kaikuriuos pliuskės rėdosi tais rubais, kad lengviau galima būtų prieiti prie oficerių ir su jais paūlioti po įvairias pasilinksminimo įstaigas. Kiekviena tikra seselė turi visuomet su savim turėti tam tikrą paliudijimą. Taigi visos merginos, kurios mėgsta lankytis po pasilinksminimo įstaigas, dargi susitikusias, po ranka su jaunikičiais, anot pranešimo gen. Kurlovo, nėra tikromis gailestingomis seselėmis ir sauališkai dėvi jų rūbus.

Iš Tukumo baigiama ginti žydai, kurių nemažas būrys atvyko 2 liepos Rygon; iš čia važiuoja Rusijos gilumon.

Iš Kuršo gubernijos gabenami taipgi vietos gyventojai, kuriems liepta buvo važiuoti ant lkskulio, Garozeno ir Kreichburgo stočių; bet atvykus čion didelis pabėgėlių minios, anot "Dz. West." pasirodė, kad truksta vagonų toliaus važiuoti — Riežicon, Dvinskan. Gen. Kurlovas žadėjo pasirūpinti išgauti vagonus. Tuotarpu žmonės su savo gyvulių bandomis keliauja pėsti iš vakarų į rytų kraštus.

Vilniaus apskrįčio naujas mokslo globėjas Čeculinas pasisakė "Kur. Lit." korespondentui, kad vaikų mokymą prigimtoje kalboje skaitas reikalingu žemesnėse mokyklose, bet sulig ministerijos nurodymų ir be pašalinų raginimų.

Apie baltgudžių kalbą globėjas išsireiškė, kad tai esanti ne kalba, bet rusų kalbos tarmė, todėl jos mokslas po mokyklas visai nereikalingas. Todel tikėjimo mokslo baltgudžiams turis būti išguldomas rusų kalboje, nes toji kalba turi būti skaitoma prigimta baltgudžių kalba. Globėjas dar pasakė pasigausias visokių reikalingų priemonių sustabdyti baltgudžių lenkinimą.

lis jų pabėgo. Iš kity gavo laiškus. Rašo, kad sveiki, gyvi ir dirba net už Berlino, bet laiškuose nenurodyta, ką ir kame dirba.

Ypač gėrisi vienu vokiečių kariuomenės kareiviu lietuviu kataliku, kuris viso sodžiaus vyrus ir gyvulius nuo vokiečių rekvizicijos apsaugojo, o paskiau pats rusų kariuomenei nelaisvės pasidavęs. Bet, sako, buvę ir tokių lietuvių, kurie daug aršesni buvę už pačius vokiečius, nors tai buvusi tikra retenybė. Aplamai, žmonės vistiek gėrisi savais lietuviams kareiviams, nors susikalbėti esą buvo galima.

ŠIAULIAI (Ištrauka iš lietuvių laiško). Birželio 1 d. atsiduriau ties šiauliais. Tą pačią dieną vakare ištraukėme į pozicijas netoli miesto. Šiauliai vis dega ir dega, nes į juos nepaliauna šaudę vokiečiai sunkiosiomis armetomis. Norėjau ielti į miestą, bet priėjus Guberniją, kad ims duoti "čemo-danais" — turėjau grįžti. Buvo indomus mūsų pirmas išėjimas pozicijosna. Buvo tylus gražus vakaras ir šilta. Ejome vakare, nes dieną sunku prieiti — tuoj pastebės. Už 3 viorsty nuo pozicijų prasidėjo umai neapsakomas koncertas Rodos, kad pekla atsivėrė; žemė drebėjo. Sautuvai davė balsą, pagal jo griežę kulkasvaidžiai, o visos batarejos jiems pritarė. Ir tai iš abiųjų pusių! Klauku ir gražu buvo.

Dabar sėdžiu suv kasimuose ant šiaudų. Gera ir net indomu išpradžiū. Per galvą nuolat skraido iš abiųjų pusių šoviniai, bet greit pripranti... NAVAIRĖNAI (Tiesių pav.). Atsibastę čionai, vokiečiai laikėsi labai mandagiai, bet ir savotiškai šeiminingavo. Pavyzdžiui, jie pranešė vietiniam klebonui, kad jis paskelbtų per pamokslą apie vokiečių žadama vyrų mobilizaciją. Ir kuomet po pamaldų žmonės ėjo iš bažnyčios, tai prie durų stovėjo vokiečiai ir tinkamuosius jaunus vyrus išsivedė į kokią ten daržinę "ant pietų". Paskui išsiuntė Vokietijon.

SKAISTGYRIS (Šiaulių pav.). Skaistgyris stovi pakeliui iš Jonišio į Zagarę. Į Zagarę vokiečiai atėjo nuo Jonišio pusės. Taigi pirmiausia sustojo Skaistgyryje. Gyventojams teko gerokai nukentėti, nes vokiečiai ėmė visą ką. Paimta daug maisto produktų, gyvulių net ir padargų. Gyventojai, kaip ir visur, pamatę vokiečius, pradėjo slapstyti. Jauni vaikinai ir vyrukai išbėgo į mišką. Vėliau, matydami, kad vokiečiai nieko nedaro, pradėjo grįžti.

KALVARIJA (Suvalkų gub.) Pabėgėliai, rašo Kauno laikraštis "Litovskaja Rus." pasakojia, kad kaikurie Kalvarijos apskrįčio ukininkai pradėję bruzdėti del mokesčių, kuriuos reikėję mokėti gegužės 15 d., bet nebuve paskelbta jų didumas. Paskutinę dieną sužinota, kad vokiečiai mokesčių imsią tik, kiek imdavo rusai ir tai tik si-labru ir variu. Popierinių pinigų jie neprimisą. Žmonės susirupino, nes sidabro ir vario nedaug kas teturėjo. Daug kas atsiskakė mokėti ir priešinasi uomet vokiečiai norėjo areštuoti. "Litovskaja Rus." rašo, kad žmonės pasipriešinusi vokiečiai sušaudė apie 20 žmonių.

ju skaityn...
...: "Na, na,
...kot bažnyčion,
...kad nemokat eit"
...eną sykį, ragindamas
...moksą vežti plytas špi-
...isikarsčiavo ir sušuko:
...ta kalba Kristus nužengs iš
...dangaus, kas nevež plytų nei-
...eis dangaus karalystėn!"

Ypač mūsų klebonas bausis vaikams: nabagėliai kai pamato ateinant jį per bažnyčią, tai kaip išmanydami slepiasi — kas už piliorio, kas už suolų, kas už motinos sijono... Ir nenuostabu, nes retą sykį pereis bažnyčią neiškoliojes ir patasęs kokio žioplio už plaukų.

Apie gospadinę nėra ko daug kalbėti, tokių gospadinių netrūksta Lietuvoje.

Vargonininkas — tai lapė. Kol įsikverbė špitolėn, tai buvo švelnesnis už šilką, kiekvieną "muzikėlį" vadino "Tamsta" ir šypsodamas kalbino, o įsikverbęs kas-kart labyn ir labyn pučiasi. Buto durys atdaros tik bajorams, o "kamams" tegalima tik prieangy pastovėti be kepurės, kol laiškus perskaitys ir pasiimsi per langėlį laišką. Naudodamasis karės laiku šis gudruolis nepatinkamiems jam žmonėms sulaiko ir nudedą laiškus, o kai kuriuos tik peržiūri (vargoninko žmona moka dailiai tikliuoti ir vėl uždengti). Tai tokie dalykai dedasi mūsų Truskavoj.

Gaila, kad truskaviečiai ramiai glūdi po minėtos "traicės" jungur.

Dar vieno faktelio nepaminėjau. Šimet klebonas ragina stačius naują spūvą, bet as patarin but atsargiais su aukomis, kad neiseitų, kaip aną metą, kuomet vietoj labdarinių namų išdygo Truskavoj monopolij-namas (buk tai gospadinės nuosavybė). Truskavos smiltis

Karės mokeskis. Nuo 1916 m įvedamas naujas mokeskis. Moka paliuosuočiai nuo kariuomenės, apsauginiai pirmo ir antro laipsnio. Mokėti reikės iki 45 metų amžiaus. Juo daugiau kas turi pelno, juo daugiau moksės. Kas pelno per metus turi iki 1 tukst., moka 6 rub. per metus turintis pelno iki 5 tukst., moka 25 rub. ir t.t. Baltabilėiams to mokesčio nereikės mokėti.

NAUJIENĖLĖ (Kalvar. pav.) Vaikai žaizdami rado rankinę granatą. Pradėjo ją vartalioti, akmeniu daužyti. Granatą sprogo. 3 vaikus užmušė ant vietos, o ketvirtasai ant rytojaus mirė.

LEIPALINGĖ (Seinų pav.). Vokiečių kariuomenės žygiais žmonės labai skundžiasi. Kuomet pirmą kartą vokiečiai atėjo, sako, buvę labai švelnus ir maža ką nuskriaudę, bet antrą kartą apsilankę jau tikrais priešais. Viską ėmė su savim ką tik galėjo. Vietomis žmonės net ir pusėtinai apmušę, ir apie 10 moteriškių išgėdine. Sako, daug šunybių pridirbė vokiečių kareiviai — katogininkai, buk jie ir žmones mušę ir moteriškes gėdine. Vokiečių kariuomenėje buvę nemaža lietuvių ir lenkų kareivių. Pasak kaikurių žmonių, lietuviai buvę švelnesni už vokiečius ir net vietos gyventojams padėję gyvulius paslėpti ir nemaža jaunų vyrų išgelbėję nuo vokiečių nelaisvės. Mat, iš vietos apeliunkės vokiečiai daug vyrų suėmė ir išvarė Vokietijon. Vėliau da-

...nusias smugis ne tik...
...gyventojams, bet ir...
...apielinkėi, nes sudegus vi-
...ms krantuvėms, nebus kame...
...nusipirkti reikalingiausių daik-
...tu. Perdaug jau kencia leipa-
...lingiečiai. Vokiečiai užpludo...
...juos 2 kartu. Gailių sodžiaus...
...sudeginta 23 sodybos, Ricielių...
...sodžiaus — 37, Guobinių — 20,
...Baltaiškių — 10 ir Janopolių...
...— 26. O ar maž mus, apiplėšė.
...Prie šitų vargų reikia pridur-
...ti ir tai, kad birželio iš 5 į 6 die-
...nų iššalo bulbės, vikiai, miežiai,
...daržovės. Iš to numanu kad...
...nonėms gresia bado smėkla.

PRIENAI (Mariamp. apsk.). Del vokiečių žengimo pirmyn, čion pripludo daugybės pabėgėlių, iš kurių vienį gyvena miškuose, kiti pas vietinius gyventojus. Visi jie lukinėja ar nenustums kiek vokiečių ir ar negalės jie sugrįžti atgal. Santykiai tarp pabėgėlių ir vietinių gyventojų toli gražu ne tokie, kokie turėtų būti: kartais net ligi peštynių daicina. Didžiausias nesupratimų šaltinis — tai ganyklos. Paupiais čia esama didelių, kartais užliejamų pievų po keis simtus ar net tukstančius margų. Jos priguli angelui kaimų. Į tokias tai pievas gėna pabėgėliai savo gan skaitlingas bandas. Pievų savininkai, žinoma, priešinasi.

TRUSKAVA. Musų kampe-lis buvęs gan susnūdęs dabar pradeda atsigausti: jau beveik kiekviename sodžiūje išsirašo, tai vienas, tai kitas laikraštis, skaitinėja. Apšvieta platintus sparciau, jei netrukdytų musų kunigėliai. Laikraščiai pareina daugiausia kuniginiai, nes kito is nepereidžia musų cen-

ono su vargoninin-riai savo prieder-bai "šėyrai," kar-
... "nepataria žmo-
...Šiuomi laiku ir
...siimti tokiais dar-
...augiaus žmonėms
...rinkdamas aus-
...komitetas šelp-
...nukentėjusiems,
...s pagelbon nelaimin-
...jiems tai matomai,
...negu kad agitaci-
...meivių laikraščius.

o gospadinė ir var-
...aro tokią galingą
...rieš ją visi priva-
...o "nepaklus
...bausmė: neduos
...y, iškolios kiek-
...itikė: tuomi y-
...spadinė. Pra-
...aie", nepasi-
...onijoj, bet ir
...i neiškoliotas
...i labai leng-
...rasitarti ne-
...raicės" ypa-
...padinės po-
...mas klebo-
...bei alaūs

...narių
...mis. Kle-
...žmogus,
...eskaito

Tel. Armitage 6580

AKUŠERKA

Mrs. A. M. KAITIS.

Duodu patarimus moterims ir merginoms dykai, įvairiose moteriškose ligose, ir patariu kožnai mokyties Akušerstės. Ateikite, o viską datirsite.

1703 N. HOYNE AVE., Chicago, Ill. Priveža Milwaukee Ave karai.

SCHOLL STUDIO

GERIAUSIAS

FOTOGRAFAS

1553 MILWAUKEE AVENUE
Arti North Ave. & Robey St.

Mes rekomenduojame JI

STERLING LUMBER & SUPPLY CO.

"KIEMAI, KURIE UŽLAIKO MATERIOLĄ"

Generalis kiemas 119th Halsted iki Peoria Sts,

Išdirbėjai geriausio medinio materio. Mes užlaikome visokio materio statymui namų ir storių, ir paroduodame daug pigiau negu visi kiti. Taipgi paslaotome namus.

Lietuvis Generalis ontraktorius

PRIE NAMŲ BUDAVOJIMO.

Statau medinius ir murinius namus. Norintiems parupinu paskolą. Jei neturi gatavo pleno, as tamstai padarysiu kelias dešimtis dolerių pigiau, negu kiti. Nebėdavok, kad mažai turi pinigų: as galiu palaukti.

P. KASPARATS

4012 MAPLEWOOD AVENUE, CHICAGO, ILL.

Pirmos Klesos

MUSŲ SIUTAI

Mes turime didžiausią ir geriausią pasirinkimą pavasarinų siutų, naujausios modės ir geriausios materijos, už labai nužemintą kainą, nuo \$12.00 iki \$25.00. Mes taipgi siuvame puikiausius siutus ant užsakymo.

KELNES

Mes užlaikome didelį pasirinkimą įvairių-įvairiausių kelnų nuo \$1 ir augstyn, VISI VĖLIAUSIOS MADOS.

Marškiniai ir Kaki-drabužiai. Pamatyk musų visą eilę skrybėlių ir kepurėlių del vyrų. Taipgi valome, dažome, taisome ir prosijame vyriškas ir moteriškas drabužius. Kvietame visus atsilankyti ir pėsčioti mūsų darbu.

J. F. PREDE

146 Broadway, Tel. Melrose Park 793, MELROSE PARK, ILL.

Dr. Renfer

SPECIALISTAS VYRŲ LIGOSE. GYDO VISOKIAS VYRŲ LIGAS. Mano specialiskumas yra gydyme paslaptingų vyrų ir moterų ligų. Chroniškos ligos vyrų ir moterų yra gydamos su dideliu pasisekimu. Ligos PUSLĖS, INKSTŲ, PILVO, KRAUJO, NERVŲ ir SKUROS. LIGOS PUSLĖS, INKSTŲ, PILVO, KRAUJO, NERVŲ ir SKUROS.

PATARIMAI DYKAI.

Užsienėjusios ligos, reikalaujančios ilgo gydymo, yra mano specialiskumas. Mano rekomendacija yra didelis skaitlingas pasekmingai išgydytu pacientų.

VISIEMS VIENA KAINA. 1827-29 BLUE ISLAND Ave.

Valandos priėmimo:

Nuo 8 ryto iki 8:30 vakare. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 8 ryto iki 12 po pietų.

Mano ofisas arti 18 gatvės ant banko.

FARMOS!

FARMOS!

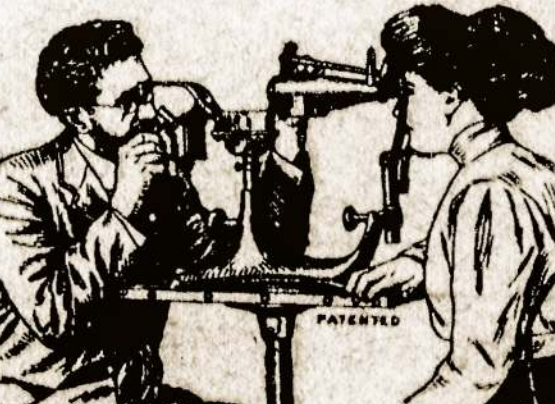
Išdirbtos su gerais budinkais gražias sodnais prie upių ir gražių šaltinių, prie gelžkelių ir turtingų miestų. Klimatas malonus, vanduo čystas ir sveikas. Kornai lauga 14 pėdų, bulvės, avizos, kviečiai ir rugiai, dobilai ir alfalfa; taipgi labai auga. Žemė kol kas parsiduoda pigiai ir ant lengvų išmokėjimų. Žiemos visai mažai: auginam dvejus javus per metus. Lietuvių apgyventa. Gražios vietos. Pasiskubink darsizinti apie musų išlygas.

ARKANSAS FARMS COMPANY

J. D. SIMANOWSKI,

239 Railway Exchange building, Phone Wabash 361, Chicago, Ill.

Vyrams ir Suaugusiems

Akiniai Aukso Rėmuose nuo \$3.00 ir augščiau. Sidabro Rėmuose nuo \$1.00 ir augščiau. Pritaiko ne aliaus kiekvienam už dyką. ATMINKIT: Galvos sprogimas, nerviskumas, akių skaudėjimas, užvilkinimas ir t.t. yra visai įvairių ligų, kurios gali but prasalintos gerų akių pritaikymas. Ištyrimas akių nieko nekainuoja, jei persta arba skauda akis. Jei jos raudonos, jei galva sopia, jei blogai matai, jei akis silpsta, netekit ilgiau, o įieskokit pagalbos aptiekoj, kiekvienam pritaikoma akiniai už dyką. Atminkit, kad mes kiekvienam gvarantuojam akinius ir kiekvienam geral prirenkame.

VIENTELIS RUSISKAS APTEKORIUS BRIDGEPORTE.

Jei Jūs sergate ir reikalaujate patarimo arba vaistų, ateikit pas mane. As buvau optikoriom Rusijoje virš 10 metų, Amerikoje 15 metų. As duodu patarimus DYKAI. Galu padaryti bile kokius rusiskus vaistus. As rekomenduju tikrai GERUS daktarus. As esu draugas žmonių.

S. M. MESIROFF, 3149 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Redakcijos Straipsniai

KARISKAS PRISIRENGIMAS.

Amerikos džingistai šaukia, kad šalis esanti neprisirengusi prie karės. Jeigu ją, užpultų kokios nors pirmos klesos valstybė, tai ji, girdi, būtų sumušta — taip, kaip dabar mušama yra Rusija.

Rengties prie karės reikiama didinti kariuomenę, laivyną, amunicijos sandėlius ir tvirtoves. Bet Suvienytosios Valstijos tiems galams jau ir dabar leidžia be galo daug pinigų.

Iki dabartinės Europos karės pradžios Vokietijos ir JAV išleido karės reikalingas sumas karės reikalams, negu kuri nors kita valstybė. Kariuomenės pensijų suma čionai siekdavo kasmet 173 milijonų dolerių. Sausumos armijos užlaikymas atsidavo tiek pat, o laivynas prarydavo apie 140 milijonų dolerių.

Kiek gi reikės pinigų, kad padarius Suv. Valstijas „prisirengusiomis“?

Europos valdžioms begugu. Jos turi (išimant Angliją) priverstiną kareivavimo sistemą. Dėdei Samui gi priseina mokėti kareiviams geras algas, kad tikėtų jam tarnauti. Todel kariuomenės užlaikymui reikės pinigų.

Arizmo agitatoriai netai ir čionai reikalaujino kareivavimo įstatymų.

MODIS APIE

enas darbininkas, kiekos šalies gyventojas turi laukti Industrijos Komisijos raporto. utarta spausdinti ir uvienytųjų Valstijų

s posėdžiuose ilgai pe trijų frakcijų rengti tą raportą. raktacija su pirmi valsh'u prysakyje, kad raporte išesą apie kapitalo kius Suvienytose itos dvi frakci-

ir kapitalistis ad skaudesnie tai būtų dan švelnyti." iš

sh'o frakci-

ausia ką jos ištesi, tai išdalinti jiems po cigarą arba po stiklą alaus. Apmokamų valdžios vietų taip pat yra tikrai nedidelė žmonių dalelė.

Zmonių minios todėl turi naudotis rinkimais ne tam, kad gavus apmokamų vietų arba pinigų, bet tam, kad pagerintų šalies tvarką.

Kada įstatymai geresni, kada mokesčiai teisingiau paskirstyti, kada valdžia, teismai ir policija neskriaudžia beturčių, — tada darosi lengvesnis visų darbo žmonių gyvenimas. Rinkimus, vadinasi, ir reikia panaudoti tam tikslui, kad šito atsiektų.

Lietuviški socialistai šią vasarą įstojo į Socialistų Partiją. Jie patapo politiškos darbininkų partijos nariais. Taigi jų uždavinys dabar yra ir patiems panaudoti ateinančių metų rinkimus darbininkų buvimo pagerinimui ir išmokyti to darbo tūkstančius savo viengencių, turinčių šioje šalyje piliečių teises.

Bet kiekvienas naujas darbas yra sunkus. Todėl reikia sukrusti.

Skurdas, badas, bedarbė ir ankstyba mirtis — toks yra Amerikos darbininkų likimas! Komisijos raporte statistikos skaitlinėmis prirodoma, kad trečdalis šios šalies darbininkų gyvena kaip pavargėliai.

Trisdešimt septyni nuosimčiai darbininkų našlių ir motinų turi dirbti sunkų darbą, kad nuviltų bado vilką nuo šeimos durų.

\$500 yra metinis uždarbis pusės žmonių, gyvenančių iš algos.

Du trečdaliu suaugusiųjų vyrų uždirba mažiau kaip \$15 savaitėje.

Netoli pusė darbininkų moterų uždirba mažiau kaip \$6 savaitėje.

Suv. Valstijose yra 44 šeimos, kurios turi didesnes nei 100,000 darbininkų.

2 nuosimčiai gyventojų, didieji lobininkai, valdo 60 nuosimčių visos šalies turtą.

65 nuosimčiai gyventojų, neturtingoji klesą, valdo mažiau, kaip 5 nuosimčius turtą.

Industrijos santikiai yra dirva, ant kurios dygsta didžiausi nusidėjimai šalyje.

Tų kelių datų užtenka, kad apklaustas milžiniška Komisijos raporto vertė. Jis bus neapmokamai svarbi medžiaga Amerikos gyvenimo supratimui.

NAUJAS DARBAS.

Varyti rinkimų kampaniją lietuviams Amerikoje yra da naujas darbas.

Iki šiol su juo buvo apsipazinę tik atskiri žmonės iš lietuvių tarpo, tik tai mažučiai buržuaziskųjų politikierių bureliai. Dabar gi atėjo laikas imties jo ir plačioms mūsų žmonių minios.

Bet tos minios negali žiūrėti į politiką taip, kaip visokie republikoniški ir demokratiški klibų steigėjai.

Šie žiuri į politiką, kaip į būtiną. Jie vado agitaciją už tą arba kitą kapitalistų partiją dėlto, kad jie gauna už tai atlyginimą iš jos fondų. Ir jiems rūpi, kad būtų išrinkti tos arba kitos partijos kandidatai dėlto, kad jie tikisi gauti paskui su jų pagalba apmokamas valdiškas vietas.

Kuri partija jiems užmoka brangiau ir kurios intekmė pelningų vietų paskirstyme yra didesnė, už tą jie ir agituoja. Jų tikslas — savo darbą parduoti kuobrangiausiai.

Šitaip žiūrėti į rinkimus žmonių minios negali. Nors kapitalistų partijos yra turtingos, bet jos niekuomet neišteks tiek pinigų, kad apdovanojus milijonus darbininkų, daugy-dau-

giau kooperatyviškų bendrovių. Visur, kur man teko būti, kooperatyviškuose susirinkimuose, visuomet kooperacijų veikėjai stato pavyzdžių viršminėtos kooperacijos vardą ir nurodo, kad šėrai, girdi, nėra baimės pirkti, o apie bankrutavimo pavojų tai ir manyt nereikia; tvirtinama, kad tie šėrai už metų laiko bus dvigubai paau-

ge. Ir taip panašiais viliojimai mus kooperatoriai gaudo naujus narius, neduodami jiems tikro pamatinio supratimo apie tos rūšies bendroves. Na ir ką gero galima laukti iš tokių blizgučių priviliotų narių? Ažuot pridavus daugiau sveikų minčių, — azuot turėjus tvirtesnį ir sveikesnį draugijos kuną, tokie blizgučių nariai, labiau gramzdina ir visą draugijos tvarką. Tokie nariai viena valandą šaukdamį kelia į padanges kooperatyvišką biznį, o kitą vėl lyg kudiškai griau-

na ir ardo visą purvyną ir atkalbinėdami sau lygius savo pažįstamus. Jei mes butumėm nors kiek daugiau apsipazinę su kooperacijų tikslu, tai mūsų tarpe panašūs apsišėrimai rečiau atsikartotų. Kur tik daugiau randasi susipratusių bei apšviestėsių kooperatorių, ten visuomet tvarka buna puikėsnė, ten visuomet randasi didesnė vienybė ir solidariškumas. Ir tik laikantis vienybės — sutikime, kad ir mažą pamatinį supratimą turint, visgi galima turėti šiek tiek tokias pasekmes, ir tuomet bankruto pavojus netaip tankiai belstųsi į mūsų kooperatyviškų krautuvų duris.

Bet deja, mums visko trūksta — trūksta vienybės, trūksta supratimo ir vadovų. Tankiai mūsų vadovai bei tvarkadariai, neturėdami nei mažiausios nuovokos apie kooperacijas, tempia visą draugiją klaidingų kelių ir kooperatoriai pasitėkėdami vadovų tinkamumu, priitaria jiems be pasipriešinimų, augšindami jų darbą ir jų įpatas. Tačiau žengimas klaidingų kelių anksčiau ar vėliau kooperatoriams parodo, kad jų vadovai buvo netikė, nesuprantantys savo pareigų, nežinantys savo darbo. Na, ir mus kooperatoriai gavę taip sakant lekciją, sukranta, subruзда patįs arčiaus tēmyt dalykus. Bet ar ilgai ta lekcija užsileka kooperatorių atmintyje. Toli gražu ne! Pamokinimas pasileka tol, kol jis kooperatorių kišenius krapštė. Praėjus kiek laiko ir vėl mus kooperacijų reikalai, slenka senomis vėžėmis. Pamažu pradeda rodyties užsitikėjimas vadovais ir atsidėjimas ant vieno asmens nuomonės. Na taip ir kartojas viena paskui kitą "lek-cijos".

Mažai Veikiame

Ne įvienas dalykas nėra taip mažai mūsų spaudoj gyvdenamas, kaip kooperacijų bei vartotojų draugijų reikalai. Skai-tydamas laikraščius vargiai gali patēmyti žinutę bei straipsnėlį apie kooperacijas. Skaitai žinias ir priverstas manyti, kad kooperatyviškų krautuvų mūsų bizniškoj Amerikoj visai nē nesiranda. Tačiau toje apie-

linkėje, kur aš gyvenu, man pavyko suskaičiuoti net septynias kooperatyviškas draugijas, kurios užlaiko po vieną valgomą daiktų krautuvę ir turi maždaug apie 2500 narių. Kaip girdeli, tos krautuvės laikosi, bet skirtingai. Vienos iš jų geriausias biznį varo, kitos sunkiai verčiasi, vienos didžiuojasi savo pralobimu, perka namus ir lotus, o kitos vargiai pajiegia parendavoti vietą krautuvės užlaikymui. Ralbant su tais žmonėmis, kurie biskutį arčiau apsipazinę su kooperacijų tikslu, matosi enėgėški ir atsidėjimą tam dalykui žmonės, pilni gerų norų ir troškimo kooperacijoms labo.

Bet ar įstengs mūsų mažos grupelės, kooperatorių grino-riai, jų energija ir pasišventi-mas, sustiprinti kooperacijų pamatą ir padaryti nepajudinamą tvirtas bendroves, kurios galėtų ne tik valgomų daiktų krautuvės užlaikyti, bet ir plačiai savo veikimą išplėtoti?

Klausimas, kodel mūsų kooperatyviškos krautuvės neturi vienodo pasisekimo, vienodo visuomenės prijaudimo? Visų pirma tame yra kaltė mūsų pačių, mes neapkalbame savo reikalų viešai, nesidaliname savo patyrimais ir neveikiame išvien.

Papeiktina yra ir mūsų spauda, kuri taip mažai atkreipia atidos, taip mažai duoda supratimo savo skaitytojams apie kooperacijas. Dėlto tik mes ir nesutvarkome gerai savo reikalų, kad nesuprantame ir negalime pažinti pilnoj šviesoj kooperacijos naudos. Ir jeigu mūsų kooperatoriai nepajiegia tvirtai ir tinkamai tvarkyti kooperatyviško biznio, nesuprasdami pamatinio tikslo ir budo tvarkymosi, tad nėra nuostabu, kad mūsų kooperatyviškas biznis taip pamažu, taip išlėto pradeda rodyties gyvenime.

Tiesa, mes matome Brightono kooperaciją, kuri savo gyvenimu ir auginimu paskatino Mass. valstijos lietuvių tvirtą dau-

niausioji ir turtingiausioji krautuvė perslinko į vadovo kišenį. Šitai mums kooperatoriams turi būti gera lekcija ant visados. Klaidą didelę kooperatoriai daro, kad, taip mažai atkreipia atidos į agitaciją, kad skupauja išleisti keletą dolerių nusamdymui svetainės bei parsiitraukimui kalbėtojo. Tankia mus prakalbos pasitaikė su tokiais kalbėtojais, kad patįs kalbėtojai, nei mažiausios nuovokos neturi apie kooperacijas. Visa, ką jie supranta — tai tik joškes ir šliomkes iškeikti.

Na ir su tokia agitacija, su tokiais kalbėtojais, ar gli ką nors gero atsiekti mus kooperacijos? Ar gali ką gero išmokyti mus kooperatoriai? Niekuomet. Su tokiais kalbėtojais, su tokia agitacija ne tik mes atstumiami nuo savęs plačiąją lietuvių visuomenę, bet ir patįs atšalame negaudami tikro dalyko supratimo.

Girdėjau, kad pavasarį atsi-buvo Mass valstijos lietuvių kooperacijų konferencija, rodos, So. Bostone. Nutarimai, kuriuos paskelbė vietiniai laikraščiai, rodėsi gana svarbūs ir reikalingi, kaip pavyzdžiui, išleisti agitatyvišką brošiūrą, sutverti Mass. valstijos kooperacijų sąryšis; kalbėta taipgi buvo ir apie organą, — žodžiu daug gero pajudinta. Rodos yra išrinkta ir valdyba, taipgi ir komisijos sutvarkymui to darbo. Dabar klausima: kur dingio kalba-

ma valdyba ir komisijos? Nieko ir po šiai dienai nesigirdi apie ją. Pasirodykite! Apibėgom daugelį dalykų ir turitu o-menėje, kad šie keli mano išsi-tarimai paskatins kooperato-rius ir tuos, kurie arčiaus pažis-ta kooperacijas atsiliepti viešai.

Kooperatoriai.

Amerikos javų derlius šimet

Suv. Val. valdžia "paduoda skaitlines šių metų javų užderėjimo. Štai jos:

Kviešių (bušelių)	1,000,000,000
Kornų (buš.)	3,000,000,000
Avižų (buš.)	1,500,000,000

Viso 5,500,000,000

Pusšėto miliardo bušelių grūdų į Dėdės Samo aruodą. Piginais (skaitant \$1 už bušelį kviečių, 75c — kornų ir 40 — avižų) už visą tą aruodą reikėtų pamokėti \$3,700,000,000. (3 bilionai, septyni šimtai milijonų dolerių).

Padalinus tuos grūdus tarp Suvienytųjų Valstijų gyventojų, kiekvienam (ir tiems, kuriems da nereikalingi) tektų po 60 suvirš bušelių. Padalinus pinigų, kiek jie kaštuoja, kiekvienam tektų po \$40.66. Jeigu kiekvienam išpuola 60 bušelių metams, tai išeina 1 ir dvi tryliktosios bušelio dalys savaitei, 1 ir 29 devyniasdešimt pirmos gorčiaus dalys dienei. Vidutinė šeima, iš kokių 5 "dušių" vieno gorčiaus į dieną nesuvartoja. Vadinasi, jeigu Dėdė Samas ir penkis syk būtų didesnis, tai irgi savo aruodo negalėtų pats išvalgyti.

Tai gi vien fabriky Suv. Valstijose yra per daug, bet ir duonos. Reiškia, Amerikoje aukso ir miltų "kalnai" ar ne? Turime per daug išdirbinių. Negalime patįs jų sunaudoti; duonos turime tiek, kad jokių būdu suvalgyti neįstengiamė. Viso čia mes turime per pilna. Kad ir keturis syk būtų daugiau gyventojų — su trukumu bėdos nėra. Nereikėtų nei duonos, nei ko kito skolinties; užtektų, kiek mes turime arba pasigaminame. Tai ar ne "Ame-

rikas!" Tai kapitalizmas! Pui-kus, ar ne tiesa?

Kaipitalistai taip ir sako, kad kapitalizmas — tai tikras rojus. Niekas neturi nei murmėti prieš jį ba patįs faktai liudi-ja apie jo gerumą. Bet štai kaip išrodo antroji kapitalizmo pusė, už kurią irgi faktai kalba. Ve žiupsnelis skaitlinių:

Suv. Valst. fabrikuose dirba 1,990,225 vaikai nuo 10 iki 15 metų amžiaus. Iš 20 mil. lan-kančių Suv. Val. mokyklas 5 milionai kenčia nuo nedaval-gymo. 1,065,884 manufaktūrų darbininkų dirba už \$5.75 sa-vaitę, 159,899 vaikų žemiau 16 metų amžiaus — už \$3.37 sa-vaitę. Visoje pramonioje, i-mant aplamai, metinė darbi-ninko alga yra nuo \$450 iki \$600. Vidutiniškas darbininkiškos šeimos pragyvenimas nustatytas S. Valst. Darbo ko-misijonieriaus, 1901 m., apsiei-na \$768.54 metuose. Kaip to-kias išlaidas padengti gavus tik \$450? \$318.54 truksta iki dar-bininko minimum išlaidų. O kur da nedarbas, kuris dar su-mažina įplaukas?

Viena pusė kapitalizmo fak-tais rodo, kad čia turtų tvanas, keluris-penkis sykias tiek žmo-nių galėtų jais pilnai patenkin-ti savo reikalus. Bet kartu mi-lionai žmonių badauja, gyve-na alkani, didžiausiamė skur-de; be laiko tūkstančiai mirš-ta nuo nedateklingo gyvenimo. Tai yra kita pusė kapitalizmo.

Ar gera tokia sistema, prie kurios šale turtų tvano minios badauja, pačios tą pagaminu-sios. Pagalvok, darbininke, i-ki balsavimui. D. Klinga.

Papeikimo Rezoliucija

Tautiška! - klerikališkiems insinucijų fabrikuotojams.

Tautiška! - klerikališkų laik-raščių insinucijomis, kokioms pastaruoju laiku pasižymė-jo "Vien. Lietuvninkų", "Kata-likas" ir, išdalyes, p. Olševskio lapelis "Amerikos Lietuva" platindami juodvarnių gaujos sutaisytą prieš laisvuosius vei-kėjus provokaciją, pasibiaurė-jo visa pažangioji Amerikos lietuvių visuomenė.

So. Bostono D. L. K. Vytauto Dr-ja, kuri turi 300 su viršum narių, savo susirinkime laiky-tame 1 d. rugpjūčio, Lietuvių salėje, išnešė tiems laikraš-čiams papeikimo rezoliuciją ir kuodidžiausią "Laisvės" drau-gams, L. Pruseikai ir J. Nevia-kui užuojautą, kurių garbė ir gerą vardą tautiška-katalikiš-ki provokatoriai be jokio pama-to kriminališkai apsmėžė.

Minėtu veikėju yra D. L. K. Vytauto Dr-jos nariai, kuriuos mūsų Dr-ja žino, kaipo dorus ir kiltos dvasios vyrus, todėl "V. Lietuvninkų" ir Co. šmeiž-tai nei kiek tų veikėjų vardo ne suteps. Lai visuomenė ži-no, kad tie laikraščiai yra be mažiausios etikos ir galutinai smunka nuo doros pamatų.

Vytauto Dr-jos narių vardai: N. Jonuška, pirm. M. A. Balčiūnas, pr. sek. Vl. Klemka, fin. sek. R. Pernickas, ižd.

So. Boston, Mass.

RYGA.

Iš Petrogrado buvo šiomis dienomis atvykęs girių departa-mento valdininkas samdyti 5000 darbininkų prie medžių kirtimo. Galima važiuoti ir su arkliais, kas juos turi. Todel "Latv." pataria pabėgėliams ar-klų nepardavinėti, bet važiuo-ti su jais Petrogradan. Darbo užtekisį iki karės pabaigai.

RAŠYBOS SKYRIUS

I.

Pasiėmęs vesti *Rašybos Skyrių*, visai nesimu sistematin-
gai išguldinėti gramatiką. Visa, ką aš darysiu, tai ėmęs koki
nors dalykėlį iš ateinančios refleksijos medžiagos — kores-
pondenciją ar ką kitą, taisyti su originalu dėsiu
skyriun. Iš palyginimo netaisyto rašinėlio su taisytuojų, skai-
tytojas išdalytės patys mokės pastebėti rašytojo paklaidas ir
kaip reiktų taisyklingsiau rašyti, išdalytės šį tą atsizinos iš tų
pastabėlių, kurias aš, kiek pats apie lietuvių rašybą žinoda-
mas ir mokėdamas, dėsiu po taisyklėmis, nurodydamas, ko-
del taip ir taip reiktų rašyti.

Šiam kartui naudojosi atsistą *Jauno Darbininko* kores-
pondencijėle. Apleisdamas vi-
tą ir pakeisdamas vardus, de-
du ją čia taip, kaip ją korespondentas parašęs atsiuntė, ir ša-
lymais — pataisęs.

Kaip korespondento parašyta

— . Šitam miesteli jokiū dar-
bu nesiranda tik jo apilinke ap-
gyventa Farmeris ir šale mies-
telo guli didele Farma kaip le-
tuviškai pavadintum dvaras.
Kaip išeini iš miestelio, tuojau
prasideda didesės Farmos žentė ir
vadinasi Mills Ranch o no pat
mestelo yra nulietas cimento
saidwakas per 2 mailės iki pat
farmos Wiskas gražei aptaisi-
ta ape visus laukus gražios tvo-
ros cimentinei stulpelei tai kaip
žmogus ateini darbo prašit tai
išrodo kad čė visi puikiei gyvena
vargo nekenčia nekas žmogaus
ne šnaudoja, ale teip puikiei gi-
vena tik pats ponas Mills tik jis
turi milijonus susikroves o dar-
bininkus jisai paprates skriaus-
ti. Šimet kaip mestos yra dide-
les bedarbes tai ir ponas Mills
iš bedarbių vargo dar labiau pa-
sinaudoja Visoki javai bran-
gesni gal kad karės metai o mo-
kestis darbininkam numuštos
kilais metais čė mokėdavo po
\$2 ir po 2.25 centus o šimet mo-
ka tik po 1.75 centusandienos
pri vasarioo valimo ir kulimo
opaskui moka po \$30 ant mne-
sio O Lietuvių čionais randasi
apie 6 pavieniė Laikraščiu pa-
reina tik 1 *Naujienu* akzem-
pliorius o kiti darbininkai tai iš
sumašitu tautu

Taisyta

— . Šitame miestelyje jokiū
darbų nesiranda, tik jo apilink-
kė apgyventa farmeriais. Ša-
lia miestelio yra didelė farma,
lietuviškai pavadintum dvaras.
Kaip išeini iš miestelio, tuojau
prasideda didžiulės farmos žė-
mė, vadinama Mills Ranch.
Nuo pat miestelio iki farmos,
per dvi myli, nulietas cimento
takas. Viskas gražiai aptaisy-
ta, apie visus laukus gražios
tvoros, cimento stulpeliai, taip
kad žmogui atėjusiam darbo
prašyti atrodo, kad čia visi pu-
ikiai gyvena, vargo nekenčia,
niekas žmogaus neišnaudoja.
Ale taip puikiai gyvena tik pats
ponas Mills, tik jis turi susikro-
ves milijonus, o darbininkus
paprates skriausti. Šimet, ka-
da miestuose didelis nedarbas,
tai ir ponas Mills iš bedarbių
vargo dar labiau pasinaudoja.
Visoki javai brangesni, — gal
kad karės metai, — o mokes-
tis darbininkams pamažintos:
kitais metais čia mokėdavo po
\$2 ir po 2.25, šimet moka tik
po \$1.75 dienai prie vasarojo
valymo ir kulimo, o paskui te-
moka po \$30 mėnesiui.
Lietuvių yra čia apie šešetas
pavienių; kiti darbininkai mai-
šyti tautu. Laikraščiu pareina
tik vienas *Naujienu* egzemplio-
rius.

Isistebėkite į rašinėlį, kaip jį
parašė korespondentas, ir kaip
jį deda čia pataisęs. Taip maž-
daug taisyti jį ir laikraščio re-
dakcija, o, rasit, taisyti jį da-
giau, butent, rašinėlį, jeigu dē-
tų laikraštį, tai gal dar jį ir s-
trumpintų, išbrauktų kuriuos
— nekuriuos žodžius, gal ir iš-
stisus sakinius — sulig tuo, kaip re-
dakcija pasižiūrėtų į raštelio kaip-
o žinios, svarbumą visuo-
menei.

Šioje pamokėlėje aš, visų-pirma,
norėčiau šį tą pasakyti
apie skiriamuosius ženklus, tat
atsiustąjį rašinėlį ir taisytame
pavidale deda beveik ištiesai, pa-
taisęs tik *rašybą* ir padėdamas
reikalingose vietose tam tikrus
skiriamuosius ženklus saki-
niui nuo sakinio atskirti. Mat tie
ženkleliai rašte yra labai
svarbūs: jie padeda mums leng-
viau suprasti, kas parašyta,
padeda lengviau sugaudyti raš-
o mintį.

Raštelįje, kaip jis korespondento
parašytas ir čia išspaus-
dintas, nepadėta nė vieno skir-
iamojo ženklo; taisytame spau-
sdyneje tokių ženklių sakiniui
nuo sakinio atskirti yra daug,
ir įvairių, pasižiūrint į sakinį
ryšį ir į tai, kokį ryšį vienas
sakinys turi su kitu sakiniu.

Skiriamųjų ženklių yra dešim-
teriopo pavidalo ir kiekvie-
nas jų turi rašte nuosovą rei-
šimą. *Rygiškių Jonas* savo *Lie-
tuvių kalbos sintaksėje* taip tuos
ženklus pavadija: *taškas*,
kablelis, *kabliataškis*, *dvitaškis*,
klaustukas, *šauktukas*, *daug-
taškis*, *brukšnys*, *skliausteliai*,
kabutės.

Taip juos ir vadinsime. Rašte
tie ženklai vartojami štai
kam:

Taškas (.) vartojama, kad vieną
pilną pabaigtą sakinį at-
skyrus nuo kito sakinio. Tašku
parodoma, kad tarp dviejų po-
kits kito sekamų sakinių beveik
nėra sąmazgos.

Kablelis (,) vartojama antrininkėms
sakinio dalims at-
skirti nuo kitų sakinio dalių; arba
dagi atskiriems sakinio
žodžiams atskirti, jeigu du ar
daugiau tos pačios ryšies žodžių
seka paskui kits-kitą, tartum vienas
kitą paaiškindami, papildy-
dami. *Kablelis* rašte vartojamas
labai plačiai. Visų taisyk-
lių, kur jį reikia vartoti; čia
visai negalimai išdėti. Norin-
tai padaryti, reiktų pirma pa-
kalbėti apskritai apie sakinius,
jų ryšius ir tt., žodžiu, reiktų
pasizinti su sintakse.

Kabliataškis (;) dedama sakiniuose,
kurių dalis labai iš-
plėtos. Juo kartais vaduoja-
mės ir taško vietoje.

Dvitaškis (:) dedama prieš tiesioginės
kalbos žodžius, kurie seka tuojau
po rašytojo žodžių; prieš priedelį,
po k riuo seka koks nors išskaitymas,
arba paaiškinimas.

Klaustukas (?) dedama: po tiesioginio
klausimo; netiesioginio klausimo,
prieš kurį padėtas dvitaškis.

Šauktukas (!) dedama po šaukiamojo
sakinio; po žodžių, kuriais išreiš-
kiama šauksmas, nusistebejimas,
džiaugsmas ir tt.

Daugtaškis (...) dedama, norint
parodyti nepabaigtą sakinį
mintį.

Brūkšnys (—) dedama, jei esti iš-
leidžiamas tam tikras žo-
dis, arba jeigu sakiniui įvedama
koks-nors pašalinis sakiny-
s; prieš tiesioginę kalbą.

Skliausteliai () dedama, kur rašytojas
nori labai aiškiai išskirti paša-
linį sakinį ar žodį.

Kabutės (" ") vartojama svetimai
kalbai, arba svetimos kalbos
žodžiams, sakinyje išskirti.

Augščiau išspausdintame taisytame
rašinėlyje ne visi čia išvardyti
ženklai yra. Kurių čia nėra, juos
rasime vėliau rašinėliuose, kuriuos
šiamė skyriuje spausdinsime. Aiškinti
te-
čiau jų aš nebeaiškinsiu: skaitytojas,
jeigu su atyde skaitys tuos rašinėlius,
lygindamas taisytiąjį su netaisytuojų,
ilgainiui išsidomės sau, kuriuos ir kur
skiriamuosius ženklus reikia dėti.

Atsišaukimas į Darbininkus

"Naujienu" 190 numerį bu-
vo rašyta, jog Rusijos valdžia
yra pasirizūs kariauti iki pas-
kutinio žmogaus, kad išlaime-
jus karę.

Aiškiai skamba kapitalistiš-
kos valdžios žodžiai, bet daug-
ma darbininkų da jų nesupran-
ta.

Kapitalistai atvirai pasisako,
kad delei išlaimėjimo karės jie
pasirėngę yra išžudyti visus
žmones. Dabar klausimas, kas
naudosis to išlaimėjimo vai-
siais, jeigu visi darbininkai
žmonės bus išžudyti, arba su-
žeisti? Ar nuo karės išlaime-
jimo bus geriau toms motinoms,
kurių suns miršta karės lau-
ke? Ar bus lengviau tiems ku-
dikams, kurių tėvai bus iš-
žudyti? Ar laimės ką tos mo-
terys, kurių vyrai taps sudraskyti
sprogstančių bombų? O ką
darbininkai žmonės laimės:
tėvai neteks savo vaikų, vaikai
— tėvų, moteris vyrų ir tt.
Arba pareis žmonės iš karės be-
rankų, išsuktomis kojomis ri-
taps elgėtomis. O koks dar-
bininkų laimėjimas bus!

Karalių ir kapitalistų tai jau
kitoks bus laimėjimas. Jie
pergalę švęs, puotas kels ir gro-
biais dalsis. Jie džiaugsis ir
linkmsinis. Karė kapitali-
stus ištikro padaro laimingais,
del to jie ir rengėsi prie jos per
eiles metų. Jiems tik ir ru-
pėjo išžudyti kuodaugiausia
žmonių, kad sau užtektinai gro-
bio prisiplėšus; užtai ir sakosi,
kad kariausią iki paskutinio
"mužiko." Ir kodėl gi jiems
nekariauti iki paskutinio žmo-
gaus, kad jiems nerupį darbi-
ninkų gyvastis. Juk jie nema-
to miršančių karės lauke žmo-
nių... jie nestovi prie kanuolių
šuvių, draskančių darbininkų
kūnus, jie negirdžia sužeistų
kareivių vaitojimų, jie nemato
alkanų moterų su buriais kū-
dikų. Jiems nerupį dora ir
darbininkų padėjimas; jiems
tik rupi ko daugiausia paga-
minti žudymo įrankių, kad
kraują liet.

Luosas kareivis, sugrįžęs iš
karės lauko, randa alkstančius
tėvus, arba pačią su vaikais.
Jisai negali uždirbti duonos ne
savo šeimynai nei patsai sau.
Pagelbėti nėra kam nes visi
biedni, visas kraštas išsteriotas.
Kas tuomet tokiai šeimynai
belieka daryti? Nieko kito
kaip tik mirti nuo alkio ir šal-
čio.

Ar begali buti baisėne ne-
laime už karę? Rodosi ne.
O kodėl karės siaučia? Todel,
kad jį geidžia Mike, Franc-Juo-
zas, Vilhelmas, Jurgis ir gau-
jos godžių kapitalistų. Kad tie

pranyktų nuo žemės pavir-
šiaus, tai nebūtų nei tos baisios
žmonių skerdynės.

Darbininkams-gi gana, ro-
dos, būtų bekesti tas baisias
skerdynes; laikas būtų jiems
susiprasti ir nustoti dirbus ka-
nuoles, kuriomis juos pačius
šauda, nustoti gaminus bom-
bas, durtuvus, kardus, kuriais
juos pačius drasko ir kapoja!
Nustoti gaminus visus žudymo
įrankius — ir nebebus tų baisių
pekliskų žudynių. Atmink,
darbininke, jeigu tu pagaminai
kanuolę, šautuvą, kardą ar dur-
tuvą, tai vis ant savo galvos, ar-
ba ant galvos tavo brolio, to-
kio pat darbininko kaip ir tu
pats. Žinok, kad tais ginklais
nebus užmušinėjami nė carai,
nei kapitalistai, tik vien atėmi-
mui tavo gyvasties jie yra skir-
ti.

K. Jankauskas.

Kiekvienas turi tai žinoti!

M. G. VALASKAS
349 Kensington Ave. Chicago

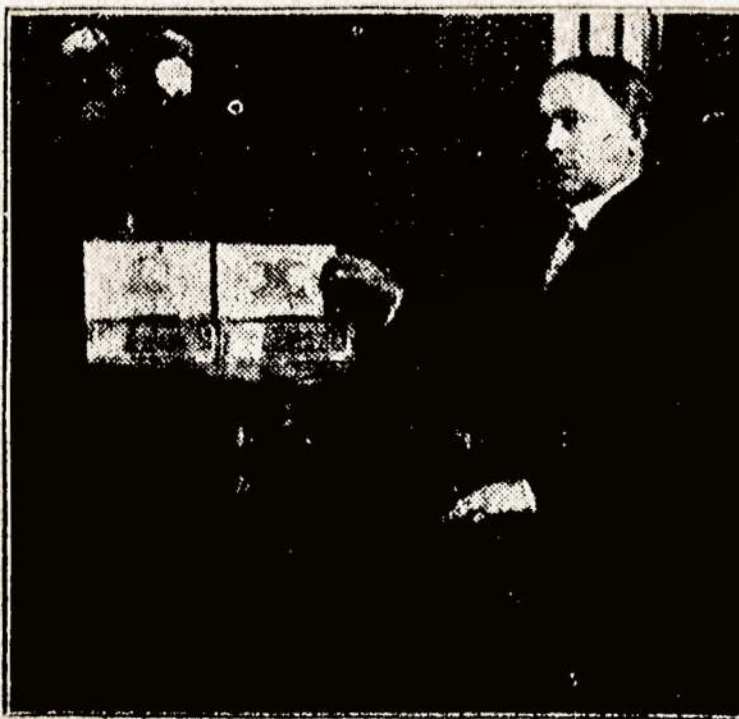
Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados
Vienintelė mokykla, kurioje kiekvienas gali išmokti
Anglišką kalbą, labai trumpame laike, šio me-
tyklos naujais ir tobuliausiais metodais. Moki-
name per laiškus, visose šalyse, už labai mažą
mokymą; teipjuo kiekvienas dienos ir vakaro-
jei nori išmokti greitai Anglių kalbą, atleik
nėrėk laisvą žinutį.
American School of Languages

1741 W. 47th Street, Chicago, Ill.

Telephone Yards 1487

Jei rukai, tai rukyk gerus ci-
garus iš tikro Havanos tabako
padarytus. Klausk po vardu
J. J. CLUB HOUSE

12 metų praktika
J. JANKAUSKIS
4405 So. Lincoln St. Chicago.

...ki d
bar užsirašo ir tu
meratą, tai tas gau.
Metų už dyką. Adr.
C. KENTRAITIS PU.
448-450 Leonard St., N.
GRAND RAPIDS, MICH.

AR SKAITAI "LAISVĘ"?

Jeigu dar neskaitai, tai tuojau už-
sirašyk arba pareikalauk vieno nu-
merio pažinėjimui.
"Laisvė" yra didžiausias darbinin-
kų laikraštis, nes dabar eina dvigu-
bai padidinta, t. y. 8 puslapių. "Lai-
svė" išleina 2 sykį per savaitę todėl
paduoda naujausias žinias iš viso
pasaulio.
"Laisvė" telpa daug naudingų
straipsnių, eilių, apysakų, juokų ir
įvairių patarimų. Apart to, yra i-
vestas speciališkas skyrius del mo-
rtu.

"Laisvės" kaina tik \$2.00 metams,
sei metų \$1.00. Užsienij metams
1.00.
Nelauk ilgai, nes vėliau kaina ra-
si bus padidinta.
Adresuok šitaip:

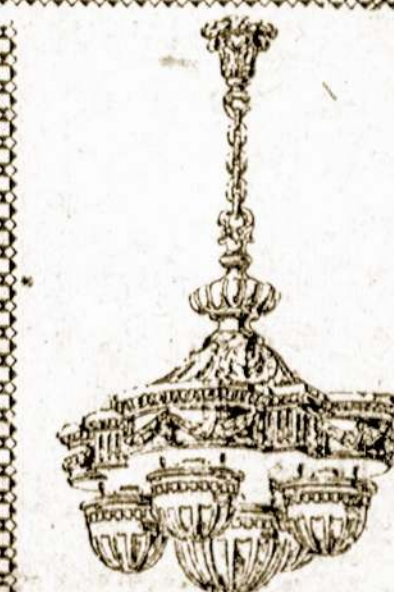
"LAISVĖ"
183 Roebing st., Brooklyn, N. Y.

MOKSLO

NEREIKIA JIEŠKOTI :: ::

Dello, kad mes nurodome kaip longvai išmokti angų
kalbą, aritmetiką ir lietuvių kalbos gramatiką savo
mūsų liusame laike. Visi išmoka. Nurodymai ir
knaga DYKAI. Jdek stempas. Adreas :

LIETUVIŲ KORESPONDENCIJINE MOKYKLA, 2019 Le Moyno St. CHICAGO.

Ar pažinstate mane?

Jeigu jūs norite žinoti, kaip aš įsų namus apviečiu ir
linksmais padarau, tai reikale pašaukite mane. Aš įvedu
elektrą į namus ir senus namus. Taipai sutaisau visokius
motorus ir Dinamas ir visokius medikališkus aparatus,
išdegusius naujai vienoju. Nepaisykite tulupo. Kad ir
iš toliaus atvažiuotė busite užganedinti.

Electric Works & Repair Co.
P. STEPHEN.

1718 So. Halsted St., Teleph. Canal 578. Chicago, Ill.

Jau galima gauti
senai lauktąją
Shakespear'o
tragediją

MACBETH

eilėmis
lietuvių kalbon
išversta K. Jurgelio

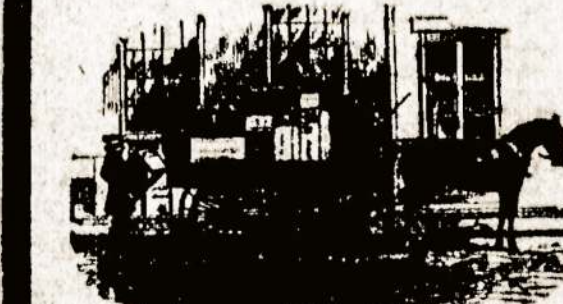
Tai yra tragedija, kuriai nėra lygios visoj su
literaturoj. Kiekvienas literatūros mėgėjas
privalo ją turėti.

MACBETHO Popieriniais apdarais
drobiniai apdarais
KAINA: de lux odmeniniais ap. \$

Užsakymus su pinigais siuskite adresu:

"NAUJIENOS"
1840 So. Hlsted St. Chicago, Ill.

THE LITHUANIAN ROOF

Turime už garbė pranešti lietu-
kad mes dengiame stogas, tais
bas malevojame, ir taip dirbat
kiaus darbus, kas tik kokį darbą
Turėdami kokį nors darbą pa-
likti, nes mes savo darbą piln
Mes užlaikome arklius ir vež
rakandus (fornisius) ir taip v
zame anglis ir medžius. Re
mus, nes mes esame gatavi ant kiekvieno pareikalavim
geriau ir pigiau negu kiti. Pasiskubinkite kol dar pig
dami mūsų klauskite per Telefoną Drovers 7323 arba la
pas jus.

M. M. MNZORI
3544 PARNELL AVE., CH

Į tą darbą neapsiėmė. Daug susirinkimo tapo pasiklausimas, kas padengs stalius minėto vakarėlio, jie pasidarytų. Bet atsakymas nebesulaukėm, ne vieno ar kelių mūsų, sumanytojų, svetainėje nebeliko. Tokių būdų vakarėlį surengti apsiėmė mes, kaip pavienės ypotos ir nutarėm — jei bus pelnas suvartoti pagal mūsų nuožūrą, o jei nuostoliai — padengti juos iš savo kišenių.

Pradėjome darbą. Tai buvo mūsų pavienių ypato darbas. Pasekmės to darbo pasirodė neblogiausios: vakarėlis davė \$54.75 pelno.

Po vakarėliui tapo sušauktas susirinkimas išduoti atskaityti — kiek liko pelno. Ir veči norintieji sutverti jaunimo draugiją, pastebėję kad liko pinigų, pradėjo sparčiai, sparciai rūpintis tvėrimu naujos organizacijos. O mes sumanytojai vakarėlio nebuvom ne už ne prieš tą jų organizacijos tvėrimą.

Kuomet įvyko antras besitvėriancios organizacijos susirinkimas, jame buvo beveik tie siog reikalauja paskirti pinigus tai organizacijai. Mes nesipriešinom, nes beveik ir malonu buvo matyti besitvėriant jauną draugiją statančią puikias užduotis ir apsiibrėžiantį dirvą veikimui.

Laikui bėgant jaunimas tvarkėsi mažų pamažu nič nieko nesiskirdamas nuo kitų jam panašių ratelių, kurių jau ir be jo pakaktinai randasi Chicagoje. Žiūrint gi iš šalies "Jaunime" pasirodė paskui didelė tetaurka, išsimeitinėjimai.

Matydami visą tai mes, sumanytojai ir rengėjai vakarėlio, nuo kurio liko minėta aukščiau suma pinigų, po vienpusiško apsvartymo dalyko, nerandame reikalo paskirti minėtus pinigus "Jaunimo" organizacijai. Mums rodosi, kad geriau yra paaukauti tuos pinigus Lietuvos Sėlpmo Fondan, nes šelpimas nukentėjusiu nuo karės šiuo laiku yra svarbesnis dalykas, kaip "Jaunimo" organizacijos reikalai.

Lauksime vienok išsireiškiant kitų draugų, buvusių taipgi sumanytojų tarpe — buitent E. Zdramavičiaus ir F. Motuzo, o taipgi ir sekamų ypato daug pasidaravusių to vakarėlio naudai — panelių A. Galdikaitės, K. Paršiukaitės, J. Sidlauskaitės ir drg. T. Daugeno. Tegul jaunimas nemanom, kad pinigai tuoj po šio mūsų atsiskaitymo ir bus išsiųsti. Visai ne! Mes lauksime iki visuomenės išrėškimo, kam priklauso tie pinigai — ar visuomenei, ar "Jaunimui"? Po apsvartymo, kaip bus nutarta, tam taps ir suvartoti pinigai. O mes manome, nebusime visai prasikaltę prieš visuomenę paskelbę šį pranešimą.

J. Jurgaitis
J. Juknis.

Abraham Wollen, 8 metų vaikas, 2701 Division, išlipęs iš frontinės platformos vieno karo ejo per bėgius kito, tuo laikui pakliuvo po kitu karu. Užmuštas.

DEKINGAS LAIKRAŠTIS.

Ramunų geriausias laikraštis "Romanul" prisuntė mums sekamą laišką, išverstą į anglų kalbą: "Aš gyvenu čionai, su visa savo šeima ir mes visuomenės užganėdinti su Trinerio Amerikonišku Kartaus Vyno Elixiru. Mano viduriai buvo tokiu blogu padėjime, jog nieko neužlaikydavo. Aš

vartoju jūsų Elixirą per dešimt dienų ir paskui suvis pasveikau. Dabar kuomet mes tik nesijaučiame, kaip reikia tuoj vartojame Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą. Su geriausiais linkėjimais Geo. Lurtz, Haydenville, O." Daug ačiū "Romanul." Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą yra žinomas kaip geriausias prirengimas prašalinimui visokių vidurių ligų, ypatingai nuo užkietėjimo ir jo komplikacijų ir nuo nusilpnėjimo. Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos. Triner, Manufakturer, 1333-1339 S. Ashland Ave. Chicago.

Žmonės dirbantys drėgnose vietose, visuomet privalo turėti po ranka Trinerio Linimento ištrinimui kuno, kaip tik padėjia kokią štyvumą ir skausmus. Kaina 25 ar 50c, per krašą 35 ar 60c.

Draugijos ir organizacijos

Pasiskyrusios "Naujienas" Organu

SOCIALISTU PARTIJOS LIETUVIU SKYRIUS
Centro Komitetas:
Organizatorius — A. Siderevičiaus, 1347 S. 48th St., Cicero, Ill.
Protokolu Sekretorius — M. Burba, 1347 S. 48th St., Cicero, Ill.
Išdinininkas — W. Butvil, 1508 — 49th Ave., Cicero, Ill.
SAVITARPINES PASALPOS.
II. Vykiamasis Komitetas:
M. Butvil, 1304 — 50th St., Cicero, Ill.
A. Vasilauskas, 2860 W. 22 St., Chicago, Ill.
V. Mizer, 1621 — 17th Ave., Rockford, Ill.
Biznio Agentas — A. Vasilauskas, 2860 W. 22nd St., Chicago, Ill.

CHICAGOS LIETUVIU DRAUGIJA
tu, Zwiagzek Polek svetainėje, 1315 N. Ashland Ave. Chicago, Ill.
P. Galskis, pirmininkas, 2019 Le Moyne St.
A. Petrusis, išdinininkas, 1735 W. Division St.
J. Degutis, prot. sekretorius, 1430 N. Hoyne Ave.
D. Kulikauskas, turtu sekretorius, 1841 Wabansia Ave.
A. L. Yuška, daktaras-kvotėjas, 1749 So. Halsted St.
Susirinkimai atsibuna kiekvieno mėnesio antrą nedėdienį; pradžia 2 val. po pietų.
A. C. W. of A. LOCAL 269.
VIRŠININKŲ ADRESAI:

Prezidentas, A. Chapietis, 4812 W. 16th St., Cicero, Ill.
Vice-pirmininkas, J. Karlikauskas, 1362 Dean St., 2018 So. String Street
Turtu raštininkas, A. Ambrozjevicius, 1685 Milwaukee Ave.
Nutarimų raštininkas, I. Globis, išdinininkas ir biznio agentas, P. Galskis, 1749 So. Halsted St.
Ofisas randasi: 1223 Milwaukee Ave. Valandos: nuo 5:30 iki 7 vakare. Main office: 818 W. Harrison St., Chicago.
Susirinkimai atsibuna: North Side, Atlas svetainėje, 1436 Emma St., arti Milwaukee Ave., kas pirmą pėtnyčią 8 val. vakare. South West Side G. Chernausko svetainėje, 1900 Union Ave kas trečią subatą 7:30 val. vakare.

Draugystė Didžiojo Lietuvos Kun. Gedimino, Kensington, Ill.

Pirmininkas, Domininkas Shatkus, 152 E. 116th St.
Pirm. Pagelbininkas, Antanas Bagužas, 136 Pl. N212, Riverdale, Ill.
Prot. Raštininkas, Petras Lukauskis, 209 E. 107th St.
Fin. Raštininkas, Frank Jurkus, 355 Kensington Ave.
Kasierius, Frank Shevillius, 341 Kensington Ave.
Susirinkimai atsibuna paskutiniame nedėdienį kožo mėnesio 2 val po pietų F. Shevillius salėje, 341 E. Kensington ave.
D.L. K. KEISTYČIO PAŠ. ir POLIT. KLUBAS.

J. Guštaitis, Pirmininkas, 3222 S. Wallace St.
J. Patumtis, Pirm. Pagelbininkas, 1618 W. 47th St.
J. A. Povilaitis, Nutarimų Raštininkas, 3033 W. 39th Pl.
J. Leskevicius, Finansų Raštininkas, 3239 S. Halsted St.
J. Wesdžimas, Kasierius, 3221 W. 38th St.
Susirinkimai atsibuna 3-čią savaitę kiekvieno mėnesio J. Wesdžimo svet., 3221 W. 38th St. Chicago, Ill.

LIETUVIU PROGRESIVISKA PASALPOS DRAUGYSTĖ.

Valdyba:
Pirmininkas, Juozas Jankauskas, 2018 So. String St., Chicago, Ill.
Pirmininko Pagelb., K. M. Ramutis, 1500 So. 48th St., Cicero, Ill.
Protokolu Raštininkas, Mikas Kasperaitis, 1458 S. Union Ave., Chicago, Ill.
Turtu Raštininkas, Martinus Pūnis, 4012 Maple Wood Ave., Chicago, Ill.
Išdinininkas J. M. Černiauskas, 1900 So. Union Ave., Chicago, Ill.
Tai viena iš geriausių pašalpos draugystės. Norintys įstoti į šią draugystę atsilankykite bile pas kokią Valdybos narį. Gausite patarimus ir konstituciją pasiskaityti. Sužinosite visus įstatus.
Mėnesiniai susirinkimai būna kas antrą subatą po 1 d. kiekvieno mėnesio, 7:30

val. vakare, J. M. Černiausko svetainėje, 1900 S. Union Ave., Kampas 19-tos gatvės.

LIETUVOS SĖLPMO FONDO KOMITETAS.

Prezidentas K. Gugis, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Vice-Prezidentas 2) S. Mankus, Cor. 12th and Vine Sts., Phila., Pa.
Susinešimų Sekr. 1) M. M. Rice-Herman, 140 E. 19th St., New York, N.Y.
Susinešimų Sekr. 2) J. Neviackas, 183 Roebing St., Brooklyn, N.Y.
Finansų Sekretorius 1) T. L. Dundulis, 101 E. Main St., Danville, Ill.
Finansų Sekr. 2) J. Stasiulevičius, 1815 E. Moyamensing Ave., Phila., Pa.
Išdinininkas K. Sidlauskas, 226 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Kasos Globėjai: M. Česna, 56 Market St., Brighton, Mass.; J. Gegužis 28 W. Broadway, So. Boston, Mass.; J. Gerdauskas, New Britain, Conn.
Pinigus siunčiant čekiais arba M. O., reikia išrašyti vardu Lithuanian National Relief Fund.
Visus pinigus reikia siųsti vardu kasieriaus per Finansų Raštininką, T. M. Dundulį, 101 Main St., Danville, Ill. kuris bus po kauceja \$1,000.

VYRŲ IR MOTERŲ APSVIETOS DR-TES CICERO, ILL.

VIRŠININKAI.
Pirmininkas, A. B. Liutkus, 1305 S. 50th Ave., Cicero, Ill.
Pirmininko pagelb., M. Dolan, 1533 S. 50th Ct., Cicero.
Nutarimų rašt., M. Dobrašakis, 1229 S. 50th Ct. Cicero.
Turto rašt., M. Burba, 1315 So. 50th Ct., Cicero.
Rašt. pagelb. ir org užžiūr., W. Butvilas, 1508 S. 49th Ave.
Išdinininkas, M. Bartkienė, 1500 S. 48th Ct., Cicero.
Susirinkimai atsibuna kas paskutini nedėdienį, kiekvieno mėnesio nuo 1 val. po pietų F. Brazausko svetainėje, 1410 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

JAUNŲ LIETUVIU AMERIKOJ TAUTISKO KLUBO ADMINISTRACIJA.

J. Jankauskas, Pirm., 3246 So. Halsted St.
K. Kuncas, pagelbininkas, 3354 So. Halsted St.
D. Gulbinas, Prot. Raštininkas, 3442 S. Auburn St.
P. Motiejunas, Turtu, 3354 S. Halsted St.
T. Radavičia, Kasierius, 936 W. 33rd St.
Geo. Looks, Užžiurėtojas, 3021 So. Union Ave.

DRAMOS IR CHORO SKYRIUS VIRŠININKAI.

M. Girnius, kompoz., Mokytojas choro, 3742 W. Palmer St.
B. Vaitiekunas, Režisierius, 3149 So. Halsted St.
F. Mazon, Choro Sekretorius, 3252 S. Halsted St.
Mitingai atsibuna kiekvieną pirmą nedėdienį mėnesio 1-ąją valandą po pietų T. Radavičiaus svetainėje, 936 W. 33-čios gatvės, ant antrų lubų. Taipogi choro ir dramų repetitijos atsibuna toje pačioje svetainėje. Choro repetitijos atsibuna sedėdomis 7:30 val. vakare. Teatru repetitijos atsibuna pėtnyčiomis, 8-ą val. vak. Tai gi, jauni vaikinai ir merginos, jei mylite prasilavinti dailėje, kaip tai dainose ar teatru lošimuose, tai kviečiam prisijungti prie jaunų Lietuvių Am. Taut. Klubos J.L.A.T.K. nevien tik užsiima dainomis lošimais, bet taipgi ir pašėla ligoje. Tai gi, kiekvienas lietuvis ir lietuvaite privalo prisidėti prie jo auklėjimo.
Su pagarba, J.L.A.T.K.

P.K. BRUCHAS

Geriausi vieta pirkti laikrodžius, Daimontus, Ziedus 14k gryno aukso, šluobinius ziedus, branaletus, Kolonekus, spiklas ir tt. Musų Krautuvė pripildyta naujausios mados favorais ir prekes pigesnes kaip kitur. Ant užprašymo katalogą išsiunčiame dykai.

P.K. BRUCHAS

3248 S. Morgan St., Chicago.

GERIAUSIA SOKIŲ MOKYKLA CHICAGOJE
936 West 33 St.,
PROF. W. S. GEDRAITIS,
Kiekvieną Utarniko ir Ketvergso Vakara
Nuo 8 iki 11 val. vakare.

EVESKIO Prekybos ir Kalbu Dieninio ir Vakarine MOKYKLA

MOKINAMA:
Anglų kalba nuo pradinių iki aukščiausiųjų lygių.
Aritmetika.
Algebra.
Geometrija.
Fizika.
Chemija.
Istorija.
G. Leveskis, Vedėjas Mokyklos.
3106 So. Halsted St., Chicago.

LIETUVIŠKŲ KNIGŲ KRAUTUVĖ

Pasinaudokite iš progos. Labai naudingos knygos už sumažintą kainą.

1. Baudžiava Lietuvoje, yra 76 pusl. už 10c
2. Chemija. Su 36 paveiksl. 116 pusl. .20c
3. Elips Pr. Vaidutis, 165 puslapių . 60c
4. Geologija, Su 47 paveikslais, 144 p. 25c
5. Kaip sutaisytas žmogaus kūnas 44 p. 25c
6. Kaip žmogus gyvena ant žemės 47p 10c
7. Kaimiečių kova su ponais, 60 pusl 10c
8. Paskaitos iš Biologijos ir Bakteriologijos, 172 pusl.50c
9. Revoliucija. Jos prasmė, priežastis ir pamatas10c
10. Socializmas ir darbininkiškas klausimas10c
11. Vinco Kudirkos Raštai. 6 tomų tik \$3.00
12. Vanduo ant žemės, po žeme ir viršuje žemės10c
13. Žemės Istorija. Su 19 pav. 54pl.10c
14. Živilė, duklė Karjoto, trag, 118 pl 20c

Imant kartu leisti už \$4.75 ir lešas pasiuntimo apmokėsiu. Adresas: M. J. DAMIJONAITIS, 901 W. 33rd St., Chicago, Ill.

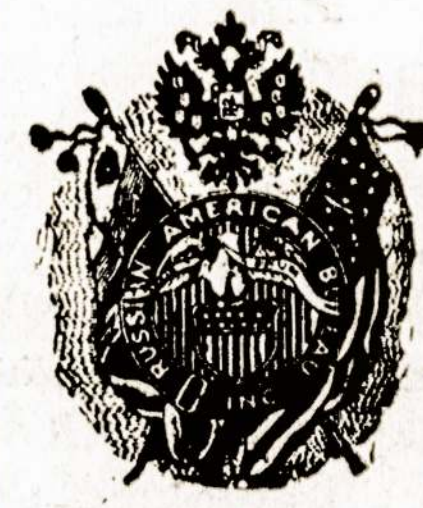
LIETUVIŠKŲ KNYGŲ KRAUTUVĖ

Tel. Austin 25091
HERMANO BENAS IR ORESTRA
4706 Van Buren St., Chicago.

Parupina pirmos klesos muzikaliams, vešelioms, pagrabams ir tt. Privaziuoti galima Harrison, Madison ir Cicero Ave (48-105) karnais.

RUSŲ IR LIETUVIŲ DOMAI AMERIKOJE.

Siunčiantieji pinigus į Rusiją, kreipkitės delei kurso rusiškų pinigų, kuris yra dabar daug žemesnis už pirmąjį, ir Rusišką Amerikonišką Biurą sekančių adresu:

RUSSIAN AMERICAN BUREAU

160 N. Fifth Ave., tarpe Lake ir Randolph Sts., Chicago, Ill. Aldaras vakarais iki 8:00 kasdien ir nedėdomis iki 4 po piet.

Bureau skyrius, 705 W. 12th St.

BUK NEPRIGULMINGU FARMERIUI NEBLOK BEDARBĖS!

Nusipirk sau žemės sklypą puikiausioje apielinkėje Louisianjos valstijoje prie miestų ir geležinkelų. Oras sveikas. Išlygos labai prielamos, kad ir biedniausias žmogus gali lengvai nusipirkti ir prasigyvent. Žemė labai derlinga, gali sėti javus du ir tris kartus į metus. Kas norite žinoti plačiau, rašykite man, o aš jums prisiusiu knygą dovanai apie armas. Jeigu norite, galite kreipties ypatingai.

A. VISBARAS & CO.
3112 So. Halsted st., Chicago, Ill.

F.A. Pozskos APTIEKA

ANT BRIDGEPORTO

Ar esi sveikas, ar reikalauji pagalbos, ar kokių patarimų. Nelauk kol nuo lovos nepasikelsi ir nekauk kokių hobučių ar perliorų patarimo, kurie nevertai jūsų centus vilioja, bet kreipkis prie savo gydytojo. Mes visuomet pasauksim gerą gydytoją, nes prie mūsų linkosi ir Aptieka geriausias gydymojo. Pagalios mes pasauksime toki, kokio jūs patis reikalausite. Mes išpildome receptus labai atsargiai ir duodame gyduotes kuogeriausias. Musų gyduotės yra užtikrintos, kad jums pagalbės. Mes užlaikome visokias žoles grynas, visokius toileitinius dalykus, gumines ir metalines pampas, karštam ir šaltam vandeniniui maselams, gydančius muilus, kvepalus ir tt. Prirenkame ir pritaisme akinus. Pritaisme del patrukusių vyrų ir moterų diržus. Musų kainos yra žemos ir mes jų neapgausime. Nepamirškite adresu: F. A. POZSKA, 3121 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Socialistų Konferencijos Nutarimai

Percito nedėdienio socialistų konferencija, kuri buvo plačiai aprašyta panedėlio "Naujienose," apsvartė daug svarbių klausimų, paliečiančių vietines socialistų organizacijas, visą L. S. Sąjungą ir įžymiausių judėjimo dalyvų konferencija neturėjo balsu, nes joje dalyvų delegatai, bet duoda naudingų patarimų organizacijai, ms socialistų veiksmams.

adame rezoliučių priėmė konferencija.

I. apielinkių lietuvių konferencija ragina L.S.S. kuopas ir tildėlojant užsili, kurios yra jojant į Socialistų

geidžia, kad posis ir socialiuvių skyriai au susilietytų jimo pagrėitija pataria s jau dabar mo komite-

u imforakiais buojimo j

socialistus viimties praktiškuogeriausiai pavykmo m. rinkimų kampanija, opoms patartina veikti sekamu būdu: turėti specialius kampanijos fondus, leisti tam tikrą literatūrą, patirti balsuotojų vardus savo ward'ose, paskirstyti narius asmeniškam balsuotojų agitatoriui, rengti viešus agitacijas susirinkimus.

IV. Konferencija mano, kad Sąjunga turi daugiau pagilinti ir geriau sutvarkyti savo veikimą.

1. L.S.S. organo sutvarkymas:
a) Sąjungai patartina padaryti "Kovos" ėmimą neprivers-tinu Sąjungos nariams (t. y. pastatyti ją ant prenumeratos pamatų);

b) numazinti "Kovos" prenumeratą ir padaryti laikraščio turinį gyvesniu (panašiai kaip kitų socialistiškų laikraščių);

c) arba pašvesti "Kovą" išimtinai Sąjungos ir Partijos reikalamis ir sumažinti ją, papiginant jos leidimą.

2. Organas ir S-gos komitetai privalo daugiau gvidinti organizacijos ir šios šalies politikos klausimus.

3. Butų geistina, kad L.S.S. sekretorius — vertėjas kaip galintis greičiau perkelti į Socialistų Partijos ofisą.

Pirmininkas: A. Petraitis.
Sekretorius: M. Petrauskas.

CICERO, ILL.

Pas mumis vis žmonės dirba, kruta ir daugiausiai — tai socialistai.

L. S. S. 138 kp. ir jos mišrus ir vyrų chorai gyvuoja gana gerai. Taip gi ir Soc. Party Lietuvių Ciceros Skyrius, pasekmingai veikia agitacijos dirvoje, beveik kiekvieną mėnesį rengdami diskusijas ir tt.

O ateinančią seređą, t. y. 18 d. rugpjūčio viršminėtas Skyrius rengia debatus temoje: "Koks šliubas geresnis — civiliškas, ar bažnytinis?" Debatuos: už civilį — M. Burba, už bažnytinį — J. Kuzmickas. Tikimasi smarkių susirėmimų.

Vieta paskirta p. J. Jukniaus svet. 14 ir 48 Ct. Įžanga dykai. Laukiama daug publikos.

Motiejus Šiukštė.

KAIP SUSITVĖRĖ "JAUNIMO" ORGANIZACIJA.

Daugelis iš jaunuomenės turbut da pamena taip vadinamą ypatingą vakarėlį, kuris atsibuvo 7 dieną kovo 1915 metų A. Olszewskio svetainėje. Vakarėlio "istorija," jeigu taip galima išsireikšti, yra sekama: Tarpe mudviejų, žemiaus pasirašusių, kilo sumanymas parengti ypatingą vakarėlį naudai nukentėjusių del karės Lietuvoje. Atrandame dar du vienminčių ir pradėjome darbą. Tapo sušauktas susirinkimas platesnio burio jaunuomenės apkalbėjimui viso dalyko. Atsilankė tan susirinkiman gana daug draugų ir ve jame gimė užmanymas sutverti jaunimo draugiją.

Po ilgų tečiaus ginčų taip ir pasiliko nieko nenutarta. Musų sumanymas vakarėlio pasiliko tik mūsų sumanymu. Ki-

Kunigo Kriauciūno Parapijos Susirinkimas

Utarinko vakare, rugpjūčio 10 d., Sv. Jurgio parapijos salėje buvo susirinkimas, sušauktas kun. Kriauciūno, kuriame dalyvavo tik trys sekančios draugystės: Apaštalytės, Blaivybės, ir "Vyčių." Taipgi buvo keletas ypatingų iš Sv. Martino Draugystės. Parapijonių su šiuo metu kortelėmis visai mažai tesimatė; tik tai keletas moterų kortelės turėjo.

Kun. Kriauciūnas, atidavęs susirinkimą, persiprašė ty keleto parapijonių, kad jie jam atleistų už jo nusidėjimus, kuriuos jis padarė prieš parapijonių per 22 metų savo klebonavimo Sv. Jurgio parapijoje. Paskui džiakonas perstatė kun. Vaičiūną kaip administratorių ir kun. Albavičių kaip savo asistentą, kurie nuo šio laiko bus parapijos reikalingi vedėjais.

Tai daryta, žinoma, tik delei žmonių akių, kad parodžius, buvę jau įvykusi kuogeriausia tvarka Sv. Jurgio parapijoje; tiksliau sakant, kad apvylius žmones ir po senovės priemonių išnigšką "geštelį."

Susirinkimo pirmininkas, kun. Vaičiūnas, apreiškė, jog dabar Sv. Jurgio parapijoje yra nauja gaidynė įvykstanti nes nauja tvarka, girdi, įvedama ir todėl viskas turi būti užmiršta.

Ar ne gudri politika? "22 metų skriaudas užmiršti ir vėl nulenkti sprandą, kad antrus 22 metų kunigas būtų ant parapijonių nuvargintų pečių!"

"Katalike" buvo pasakyta, kad kun. Vaičiūnas, apreiškė, jog rinkimo vedėjas; bet mes turime pasakyti, kad minėtame susirinkime jis nedavė nei vienam suprantančiam parapijos reikalus parapijonių išrinkti savo nuomene. Kas bandė paaiškinti dalyką, tą kunigas deklaratyviai užleisdavo, kad pasodintų. Tai ve tau ir pasirodo "nauja gaidynė".

Paskui kun. Vaičiūnas įnešė pasiūlymą išrinkti parapijos komitetą iš 10 ypatingų, kaip pagalbininkus trustistams: "Parapijonių j tai atsakė, kad nėra reikalo rinkti komitetus, nes komitetai yra išrinkti ant šių visų metų; tik šio susirinkimo yra priedermė padaryti su jais santaiką. Taipgi susitaikinti ir su tomis draugijomis, kurių nariai yra parapijonių, nes jie užlaiko bažnyčią nuo pat jos pabudavojimo.

Kunigas atrėžė, kad nors žmonės ir per daugelį metų užlaiko bažnyčią, bet kurie dabar neturi kartelių, tai tie ir negali skaityties parapijonių.

Ar negera naujoji tvarka? Viena moterėlė pasiprašius balso sako: "Kunigėli, aš duodčiau įnešimą, kad daugiau nei vienam neduotume balso." Bobelės patarimas kunigui, matoma, labai patiko ir todėl jis balso daugiau niekam nedavė.

Toks kunigo saivališkumas papiktino parapijonių. Kilo triukšmas; pasigirdo balsai "eikime lauk." Ir beveik visi vyrai apleido svetainę, pasilikę tik moteris ir pernykščiai skebė, kurie ir ėmėsi rinkti komitetus. Beveik visi komitetai liko išrinkti iš tarpo skebų, kuriuos perstatė vieno trustisto moteris; tik keis perstatė kitos moteris. Iš pirmųjų gi, parapijos išrinktų komitetų nei vienas ne liko užtvirtintas.

Po išrinktųjų komitetų, protokolų sekretorius kaupęs perskaitė jų vardus. Pasirodo, kad trijų išrinktųjų komitetų su-

DIDELE DOVANA
Nėra pakello priešakys vertas to pinigais
Visas Kuponas vertas to pinigais

NEBO
CASH COUPON
10 Cigarettes
50 Cigarettes
100 Cigarettes

Visas Kuponas ir pakello priešakys turi tą pačią vertę. Gali būti išmaišomi į pinigų arba į vertas dovanas.
(Ši dovaną bus duodama iki Dec. 31, 1915)

sirinkime nėra. Kokia tai moteris paaiškino, kad vienas jų dirbą ant naktų, kitas išvažiuo- vęs į South Chicago, trečias vėl kur ten dingęs.)

Ar ne puiki susirinkimo tvarka? Ne bereikalo "Katalikas" ją išgirti.

Parapijos vargoninkas taipgi negražiai pasielgė. Jisai pamatęs nekuriuos žmones, turinčius svetimas korteles, puolė prie jų kaip vilkas ir plėšė iš nagių. Vargonininkas taip elgdamasis su parapijonių turbut mano gauti gerą kalbų dovaną.

Laikas būtų Sv. Jurgio parapijonių susiprasti ir žinoti, kaip savo sunkiai uždirbtus pinigus suvartoti. Saugokite savo darbo vaisių kaip Dievą mylite.

Reporteris.

PAATSKINIJMAS A. AUDICKUI.

Kovo 7 d. šių metų vakarėlis, apie kurį drg. A. Audickas klausia, buvo "Jaunomo" organizacijos vakarėlis. Tikslu to vakarėlio buvo ne sušelpimas nukentėjusių nuo karės, bet suorganizavimas arba uždėjimas pamato tai organizacijai. Įplaukos to vakarėlio skirta irgi tai organizacijai. Apie tas įplaukas galėję matyti, arba galite ir dabar rasti platesnį paaiškinimą "Naujienu" No.70. Tada persitirkinsite, kur jos turi būti. O jeigu kokia ypata draugui kyla minėjo apie šelpimą, tai tegul toji ypata ir atsako už savo žodžius. Dalyvavęs rengime M. Petrauskas.

P. S. Kadangi mano atsakymas drg. Audickui telpa pasakui J. Juknio, aš matau reikalingu paduoti Jukniaus laišką del patvirtinimo tiesos. Štai tas laiškas.

Chicago, Ill. 8 d. rugp. 1915.

Garbus Tamsta Kreipiuosi į Jus kaip į tarybą, kuriai aš vakar išsireiškiau apie "Jaunimo" likusį pelną. Ta dalyką šiuo laiku apkalbėjome su Jurgaiciu ir nutarėme pinigų sugrąžinti "Jaunimui", bet ne ankščiau kaip 15 rugpjūčio, į kurį laiką prirengsime pilną atskaitą ir busime atilygine. Tą visą paskelbiu ne norėdamas sukelti didelių vaidų. Lieku su pagarba

J. Juknis

3255 So. Lowe ave., City.

M. Petrauskas.

Pajieškojimai

Pajieškau brolio Stanislovo Tolaičio iš Kauno gub., Raseinių pav., Sveikšnos valsčiaus, Skanaty kaimo. Pirmiau gyveno New Haven, Conn., 239 Salton st. Jis pats ar kas jį žino malonės pranešti.

Juozas Tolaikis

1725 N. Lincoln St., Chicago, Ill.

Pajieškau Marijonos Kirkackaitės, apie du metus atgal gyveno Chicagoje. Ji pati ar kas ją žino malonės pranešti šiuo adresu:

Frank Kazlowski

1403 W 47th St., Chicago, Ill.

Pajieškau darbo čėverykų šapoj. Esu dirbęs tą darbą 20 metų Lietuvoje ir apie du metus Amerikoje. Kalbu lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Reikalaujantis arba žinantis kam bučiau reikalingas, malonėkite pranešti.

A. Lazdinskis,

10611 Edbrook Ave., Roseland, Ill.

REIKALAVIMAI

DYKAI REGISTRACIJA
Mes surandame darbus del soferių automobilių sutaisyčių, "oxy Acetylene" sulaidžių ir kirpėjų del apskirų vyrų, taipgi visokių priegabtojų prie automobilių. **VYRU REIKALAVIMAI.**
Hannas School of Motoring yra geriausia intasyta visame kame. Jeigu tamsta nori būti automobilių ekspertu, tai ateik pas mus. Jeigu tamsta reikalauji darbo, ateik pas mus. Mokymai dienomis ir vakarais. Mūsų kaina \$10, \$25, \$50.

SPECIALĖ PASARGA
automobilių savininkams. Mes parupiname Jums su bile kokiąs automobilių amato žinančius vyrus, draiverius, pataisytojus, "batterymen" ir prie "garage" pagalbininkus, be jokios užmokiesties. Pašaukite telefonu Drovers 6441.

HANNAS

3626-3628 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Reikalingas Fotografistas, kurs suprantą alsakančią visą darbą. Atsiųskite:
665 W. 18th Str., Chicago.

REIKALAVIMAI vyrų mokytis barbersystės amato. Išmokiname i-kečias savaites. Galima užsidirbti pinigų, besimokiant. Duodame irankius, jeigu to reikalaujama. Atidara visiems. Ateikite arba rašykite del platesnių žinių.

MOLIER BARBER COLLEGE

105 So. Fifth Ave., Chicago, Ill.

Reikalavimai

Reikalaujam žmonių su mažu kapitalu pirktiui farmų. Turėdamas \$100 gali pirkti 40 akrų derlingos žemės ir tuojais gauti darbo lehtų pji-vyklose. Darbas atsakančis, gera mokiestis. Del platesnių žinių kreipkitės pas:

CHAS ZEKAS and CO.

127 N. Dearborn St., Room 808,

Ant pardavimo

Parsiduoda puikus kampinis muros namas, 2 augstų, 8 pagyvenimui po 5 kambarius ir karčiamas; gasas, vonios; gatvės ir saligatviai cemento, prie didelio biznio gatvės su gatvėkarių linija. Metinė randa \$984, kaina \$8600.

Taipgi turim pardavimui daugiau tam panašių namų.

Parduodame pigiai lotus apieilinkėj Crane naujų didelių dirbtuvių. Viduriniai lotai po \$160, kampiniai po \$225 ir augščiau.

S. MICKEVICIUS

2305 So. Leavitt St., Chicago, Ill.

KAIP PASIRINKTI BANKĄ

KADA žmogus renkasi banką savo pinigams pasidėti, jis visųpirmausia žiuri, kad pasirinktų saugiausią. Jam rupi kad pasidėti jo pinigai neįlgtų, ir kad būtų galima juos pasiimti, kada tik nori, su nuostimčiais. Kaip vienok atsižinti, kuris bankas saugus, o kuris ne? O štai kaip:

Reikia žiūrėti:-

1. Kokios rūšies bankas? 2. Kaip didelis banko kapitalas?
3. Kaip didelis banko atsargos fondas palyginant jį su jo kapitalu? Atsargos fondas didumas liudija apie gerumą ir pasikimigumą vedimo banko reikalu.
4. Kokie yra žmonės valdininkai ir direktoriai?
5. Kaip senai jau bankas gyvuoja?

STATE BANK OF CHICAGO stovis yra toks (atsakant į visų pastatytuosius klausimus):

- 1) Yra tai Valstijos Bankas, o ne privatinis.
- 2) Jo kapitalas dabar yra \$1,500,000.00.
- 3) Jo atsargos fondas daugiau kaip \$3,280,000.00.
- 4) Jo valdininkai ir direktoriai žinomi finansiniam sviete kaip sažiningi, konservatyvūs ir patyrę bankininkai, turintieji daug metų praktikos vedime bankinių dalykų.
- 5) Bankas gyvuoja jau 36 metai.

Vienas tik banko taupomasai skyrius ("Savings Department") turi daugiau kaip 35,000 depozitorų, tarp jų didelis skaičius lietuvių. Kurieems lietuviams sunku angliškai susikalbėti, jiems padeda reikalus atlikti dirbantieji banke lietuvių klerikai. Banke galima pasidėti nuo vieno dolerio ir daugiau. Mokama 3 procentas metams.

BANKAS ATDARAS KASDIEN NUO 9 VAL. RYTO IKI 3 VAL. PO PIETU. SUBATOMIS ATDARAS IKI 2 VAL. PO PIETU.

STATE BANK OF CHICAGO
KAMPAS LA SALLE IR WASHINGTON STS.

ŠTAI JUMS PROGA

Geros nuosavybės už Mergelių Kainas. Ant lengvų išlygų. Ateik ir apžiūrėk šias nuosavybes:

3717 WALLACE ST. — 8 kambarių murinis namas (cottage); dviejų flatų; \$500 įmokėti, likusius \$20 i mėnesį; nėra kitokių mokesčių. Kaina \$2500.
3339 SO. WOOD ST. — 2 augstų murinis namas, 2 flatų; gatvė išlaisyta; be specialių mokesčių. \$500 įmokėt, likusius \$25 i mėnesį. Kaina \$4250.
2 augstų storams namas; vieta del mokyklos reikmenų; rendos \$46 i mėnesį. \$500 įmokėt likusius kas mėnuo. — \$3000.
4338 SHIELDS AVE. — 2 flatų iš priekio; 1½ kraituvės iš užpakalio; gerai patalysios; \$500 įmokėti, likusius po \$25 i mėnesį. Kaina \$1800.
2522 S. HALSTED ST. arti kampo Archer ave., 2 augstų namas; barberinė; nėra specialių mokesčių. \$500 įmokėti, likusius po \$25 i mėnesį. Kaina \$4000.
EMERALD AVE., arti 31 St. Tušti lotai, 25x125 kožnas; nėra specialių mokesčių; gatvės išlaisytos; vanduo ir suros suvesti. Kaina \$650 kožnas. \$200 įmokėti, likusius kas mėnuo.

KOCH & Co.

2693 So. Halsted St., Phone Yards 1148.

PARSIDUODA — 312 W. 42nd Pl. 2 flatų, 12 kambarių namas. Rendos nėra \$360. Kaina \$2800.
555 W. 42 St. — 2 flatų, 12 kambarių. Rendos \$264. Kaina \$2000.

3546 Lowe Ave. — 2 flatų namas. Kaina \$1600.

545 W. 36st. Namas. Kaina \$1200.

3612 Lane Ave. Namas už \$3500.

\$500 iki \$1000 įmokėti, o likusius kaip rentą.

80 akrų farma, nauji namai, Wisconsin. Kaina \$3000. Galima išmai-nyti ant namo.

BURKE

751 W. 35th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda: maža valgomųjų daiktų kraituvė, prekės ir intaisos; vieno aukšto namas su ankštu (atlie), vi- si kambariai su elektros šviesa, kiet- medžio grindis, tualetai viduj, didė- lis prieduris ir puikus kiemas. Reik- kia įmokėti \$500. Savininkas, — 3631 Union Ave. Chicago,

Lotas 36x125 pedu

Aš turiu tikrai vieną platų lotą, ge- roj Lietuvių apgyventoj vietoj, ant 38-čios ir Lowe Ave. Pirmutinis pir- kėjas su \$1400 nuperka jį. Pasisku- bininkite, nes tokia proga tik kartais pasitaiko. Šitas lotas neparduodamas per kitus agentus.

JOHN E. KUBES.

Parsidnoda labai pigiai

3 augstų murinis namas su akmeni- niu priešakiu, ant dviejų pagyveni- mų, po 6 kambarius ir salūnas. Turi but parpuotas tuojais. N. E. kampas 22 Pl. ir Western Ave. Atsilankyti- te pas savininką.

HARTMAN LUMBER CO.

1900-1936 W. 13th St. Tel. Canal 1313

*Nuosimtis mokamas agentams.

P. 1913
geras.
da Ex
kitės š.

4839 W.

Parsiduoda Barzdaskutų
ber Shop) lietuvių plačiai i- toj vietoj. Biznis per penkis i- šdirbtas gerai. Gera proga nus- kti lietuviui. Savininkas apleidž. Chicago. Kreipkitės:

F. A. J.

733 W. 14th Place and S. Halsted st.

Turi parsiduoti — geras vežimas, kuris yra vartojamas prie pekarinės, taipat ekspresinis arba perliorių ir grosernės vežimui. Atsiųskite:

L. Ekdahl,

817 W. 51st St., Chicago, Ill.

PINIGŲ MARKETAS DEL LIETUVIO AR LENKO.

Geras salūnas ir 5 kambarių flatas garo šiluma, 5 metų "leasas," geras alaus kontraktas, prieinama randa, sale naujų Crane dirbtuvių, kuriose dirba 10,000 darbinin- kų, turi parsiduoti greitai, nes moteris serga. Kreipkis: DAVIS, 3925 So. Kedzie Ave., Kamp. 39th Place.

Parsiduoda salūnas labai geroj, lietuvių apgyventoj vietoj. Laisnis užmokėtas iki November. 3218 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Parsiduoda Motorciklis "Indian" su dvigubu inžinu. Labai mažai naudo- tis ir parsiduos pigiai. Reikalaujan- tis atsiųskite taip:

Jos Ashmont

937 W. 33rd Pl., 2nd floor, Chicago.

Parsiduoda savo čėverykų Krautu- vė, 3044 Wallace St., parduosiu su namu ar be namo. Del platesnių ži- nių kreipkitės pas savininką.

Pigiaai parsiduoda — 2 flatų, 4 ir 4 kambarių namas, už \$1500; mažai reikia įmokėti, likusius ant lengvų iš- mokėjimų. Namas randasi arti 38- tos ir Parnell gatvių.

McDONNELL,

3622 S. California Ave.

Parsiduoda — murinis 3 flatų, 7— 6 ir 6 kambarių namas. Kaina \$3000, išlygos pagal sutarties. Namas arti 38-tos ir Wallace gatvių.

McDONNELL

3622 S. California Ave., Chicago, Ill.

FARMOS LIETUVIAMS
Gera žemė, arti miestų ir Lietuvių Farmerių, Taylor ir Price pavietuos, Wisconsin vals., po 15 iki 25 del ak- ras, lengvais išmokėjimais. Kainos kį- la. Dabar laikas pirkti. Kreipkis: A. Shillingis, Soo Line, Room 515: 112 W. Adams St., Chicago, Ill.

GERA PROGA KRIAUCIUI.
Parsiduoda kosturieris kriščių šapd su visais frankais, geroj vietoj; biznis iš- dirbtas gerai; parsiduoda visai pigiai. Taipgi gera proga į trumpą laiką nu- pirkti, nes tuojais prasidės sezonas ir yra patogus laikas susipažinti su kostumeriais. Parsiduoda todėl, kad savininkas turi ap- leisti Chicago. Kreipkitės į "Naujienu" Ofisą, 1840 S. Halsted St., Chicago.

Pigiaai parsiduoda grosernė lietuvių apgyventoj apieilinkėj. Biznis nuo ilgo laiko gerai išdirbtas. Puiki pro- ga lietuviui. Parsiduoda už "cash", nes savininkas trumpame laike turi apleisti šią vietą. Kreipkitės į: Naujienu Ofisą, 1840 S. Halsted str.

Parsiduoda puikus automo- bilius ant 8 sėdynių, 1915 išži- ros ir gerame padėjime, pigiai. "cash". Galima matyti 3200 S. Halsted St., antros lubos.

"NAUJIENU" Cirkuliacijos SKYRIUS:

SO. CHICAGO, ILL.: P. Bagužis,

8808 Houston Ave.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.: J. Savickas,

1430 Wentworth Ave.

KENOSHIA, WIS.: A. Trakšelis,

164 Milwaukee Ave.

ST. CHARLES, ILL.: J. Giamža,

111 W. Main St.

BATAVIA, ILL.: K. Poška,

57 N. Washington, Ave.

DE KALB, ILL.: Liet. Ukėgų Klubas,

515 N. 7th St.

ROCKFORD, ILL.: S. Petrauskas,

730 Island Ave.

EAST CHICAGO, IND.: Akurla Mikszes,

No. 5016 Baring Ave.

GARY, INDIANA: J. Vaitkus,

1709 W. 15th Ave.

INDIANA HARBOR, IND.: F. Kučinskas,

3230 Decar St.

INDIANA HARBOR, IND.: F. Petrauskas,

4012 Drummond Ave.

GARY, INDIANA: Kaz. Lukus,

3700 Ellsworth Pl.

TOWN

18-TOS GATVĖ

WEST SIDE: A. Ambrozė,

2337 So.

ROSELAND, KENSINGTON & B.

SIDE: S. Misiunas,

149 E. 107th St.

NORTH SIDE: D. Kulikauskas,

1841 Wabansia Ave.

CICERO, ILL.: J. Matulis,

1508 So. 49 Ave.

GARFIELD STA.: T. Lapenas,

3726 Polk str.

ATLANTIC CITY: Janauskas,

4565 Wentworth Ave.

RACINE, WIS.: B. Putrimas,

719 Madsen Ct.

BELOIT, WIS.: J. Zemaitis,

1015 Eclipse Ave.

WESTVILLE, ILL.: F. Jociūnis

Barzdaskutykloj.

BRIGHTON PARK: M. D. Seefor,

3324 S. Western Ave.

ENGLEWOOD: Sandarga,

5418 So. Princeton Ave.

MOLINE, ILL.: J. Julius,

2402 — 23rd Ave.

HARVEY, ILL.: Z. Putramentas,

15725 Finch Ave.

SPRING VALLEY, ILL.: J. Gwalds,

Barzdaskutykloj

Su visokiais reikalais kaslink "NAU-

JIENU" cirkuliacijos mieldžiame kreip-

F. K. STRZYNECKIS O.D.
OPTOMETRISTAS IR OPTIKAS
Egzaminuoja akis ir prirena akinius.
Darbas garantuojamas.
4612 S. ASHLAND AVE
Valandos: nuo 12 diena iki 8 vakare.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 diena.

P. CONRAD, 3130 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Nauga gyduole
Geriausia nuo uodų ligų. Prašalina spausus nuo veido, gydo nuo saulės nudegimo, išsukimo ir nudegimo. Nuo sužeidimo vartokite šaltą. Pristatoma 25c, o tuojau apturėsite bankutį pamėginimui.
Prof. UHL, CHIROPODISTAS.
21 E. Van Buren St., Chicago, Ill.

MOKYKIS BARBERYSTES.
Praktiški Nurodymai.
Išmokymas \$25.00.
Išmokymai duodami.
City Barber College,
606 W. Madison St arba 819 State St., Chicago, Ill.

MILDA TEATRAS
Halsted ir 32-ra gatvė.
VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodevilius permaina: Pan, Kette, ir Subatoj. Paprastom dienom pūmas floros 10c, Balkonas 3c.
Subatos vakarai ir nedėliomis pirmos floros 15c. Balkonas 10c.

John Jasinsky
Laikrodininkas ir Juilieriū
Taipgi pardavėjas
Muzikališkų instrumentų, pjaunamų irankių, siuvamų mašinų, dviračių (bicycles) ir t. t. Patalios visokių daiktų. Darbą gvarantuoja.
4642 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Telef. Canal 2944
Peter A. Miller
užlaiko
Laikrodėlius, auksus ir dainmantus. Geriausio darbo. Zemiausios prekės.
Akis išegzaminuojamos dykai.
Visuomet namieje.
2256 W. 22nd St., Chicago, Ill.
prie pat Oakley Ave.

SUNKUS LAIKAI
Delei sunkių laikų reikia taupyti pinigai ir ant drabužių. Galima gyti už \$5.00 ir biskį brangiau, siutu ir žieminius plosčius, išėjusius iš mados arba truputį apnešiotus, ver tės \$35 ir \$40.00.
S. GORDON,
1415 So. Halsted St., Chicago, Ill.

LAIVAKORTES I LIETUVA
Parduodame laivakortes iš Lietuvos ant laivų, kurie plaukia tiesiai į New York, neklindant karės užimtų jūrų. Taigi keliai visi saugūs.
SIUNCIAME PINIGUS IN LIETUVA pigiausiomis kainomis. Imame pilnų atsakomybę. Pristatome kvita su parašu apturėjusio.
Central Manuf. District Bank
1112 W. 35th Street, Chicago, Ill.
(Valdžios prižiuriamas Bankas)
Jo turtas yra su viešum
\$1,800,000.00
Kreipkitės raštu ar ypatingai Visokias žinias laisvalaikio sutelkiamas.
Bankinės Valandos:
9 ryto iki 4 po pietų;
Subatomis iki 9 vakare.
Telefonas: Drover 6310 Mr. Petraitis

Tel. Humboldt 97
J. C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Vėda civiliskas ir kriminaliskas bylas visuose teismuose.
Daro ir peržiuri visokius dokumentus ir popierius.
Valandos: 3-3 po pietų; 6:30-8 vakare
1566 Milwaukee Ave., artį Robey gtv.

Phone Drover 4247
DR. J. JONIKAITIS
Gydan Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas
Ofisai: 4611 S. Ashland Ave. Town of Lake
Valandos: 3-3 po pietų; 6:30-8 vakare
1566 Milwaukee Ave., artį Robey gtv.

Telephone Yards 5834
Dr. P. G. WIEGNER
GYDYTOJAS
3337 So. Morgan St., Chicago, Ill.
Kalbama Lietuviškai

Lietuviškas Dentistas
DR. C. Z. VEZEL (VEZELIS).
4712 S. Ashland Ave., artį 47 gtv
Ofiso valandos: nuo 9 išryto iki 9 val vakare; šventomis dienomis nuo 8 išryto iki 1 val po pietų.
Egzaminavimas dykai.

Ar jums skauda galva?

Daugumas žmonių, kurie turi nuolatinius galvos skaudėjimus apskraujia save su visokiomis priemonėmis ir piliemis. Bet jeigu tie patys žmonės tik gerai PAMASYTU, jie apsiėmė be vaistų ir priemonių, kodėl 90 procentas galvos skaudėjimų yra priežastis NESVEIKŲ AKIŲ. AS jums galiu parodyti, kaip as savo gydomo būdu išgydžiau didelį skaitlių žmonių laike 17 metų, kurie kentė tokius blogumus ir turėjo apvilkus akis, angulius, žvairias akis ir t. t. Turintys tokią ligą tuojaus kreipkitės į mane; duodu ypatingą patarimą.
DR. F. O. CARTER
Specialistas akių, ausų, nosies ir gerklės ligų.
121 S. State St., 2-ros lubos, Chicago, Ill.
Valandos: 9 iki 5; nedėliomis 10 iki 12. Vienos durys į šiaurę nuo The Fair.

DR. M. FEUER, Dentistas
1901 So. Halsted St., Chicago.
Valandos: nuo 2 iki 5:30 vak.; nuo 6:30 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 9 išryto iki 1 po pietų.

Telephone Drover 9598
DR. J.S. PIERZYNSKI
Gydytojas, Akušeras ir Chirurgas
Pirmiau buvo gydytoju Harper Ligonbuty, Detroit Mich., Chicago, Ill.
4800 So. Loomis St., Chicago, Ill.
Valandos: Nuo 10 išryto iki 1, nuo 1 iki 3 po pietų. Vakare nuo 6 iki 8. Nedėliomis nuo 1 iki 3 po pietų.

DR. J. KASZYNSKI
Residencija 4552 So. Ashland Ave.
Telephone Yards 1106
Ofiso valand.: nuo 8 iki 10 išryto, nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8 vakare.

Dr. H. KRASNOW
Rusų Gydytojas ir Chirurgas
1346 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Canal 538
Specialistas Chirurgijoj ir veneriškų ligų.

Dr. G. M. Glaser
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kėrtė 32. Chicago.
Specialistas ant
Moteriškų, Vyrų ir Vaikiškų
Taipgi Chroniškų Ligu
Ofiso valandos:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakare. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

Dr. A.R. Blumenthal
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis išegzaminuojam DYKAI
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.
4649 S. Ashland Ave. Kampas 47 street

Phone Drover 7807
DR. A. J. TANANEVICZ
GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR AKUŠERAS
3240 So. Morgan St., Chicago, Ill.
GYDO LIGAS VYRŲ, MOTERŲ IR VAIKŲ.

Tel. Haymarket 6212
Dr. W. Yuzskiewicz
Lietuviškas akių gydytojas
Kas turi skaudančias akis arba silpnas ar galvos skaudėjimą, atsilankykite pas
DR. W. YUZSKIEWICZ
1024 Milwaukee Ave.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakarų.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 popiet.

DR. THOMPSON
Daktaras ir Chirurgas
Bridgeport, Conn.
966 Main Street,
Kalbama Lietuviškai.

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3109 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Valandos: Nuo 8 iki 11 išryto; nuo 5 iki 8 vak.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Persikelia gyventi naujan butan
3323 SO. HALSTED STREET 3RD FLOOR
Meldžiū dabar savo klientų visokiems teismo ir teisų reikalais kreiptis į mane pažymėtu žemiau laiku sekama adresu
Iš ryto "Naujienu" Ofiso Dieną mieste Vakare namie
1840 S. HALSTED ST. 127 N. DEARBORN ST. 3323 S. HALSTED ST.
Telephone Canal 1506 Room 1122 Unity Bldg. Tel. Central 4411 Telephone Drover 1310

Telephone Drover 9635 Gyvenimo telephone Prospect 5317.
Dr. Harry Kulvinsky
DENTISTAS
4601 S. ASHLAND AVE., NEW CITY BANK NAME
Geriausias dentistas Town of Lake apiclinkėj. Draugas lietuvių

Telefonas Canal 3737
AKUŠERKA
Mrs. A. Vidikas
Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikuusi Pennsylvania Hospitalose ir Philadelphiaj. Pasiekmingai patarnauju prie gimdymo. Uždyka duodu rodą visokioms ligoms moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai, angliskai, rusiskai, lenkiškai ir slavokiškai.
1838 S. HALSTED ST., CHICAGO.
(Salia "Naujienu" Redakcijos)

DR. WEINTRAUB
EUROPOS SPECIALISTAS VYRŲ IR MOTERIŠKŲ LIGŲ
UŽSIENIŠKŲ IR CHRONIKŲ
JEIŠKANTIEJI gerą daktarą, turintį 23 metų praktiko gydyti visus vyrų ir moterų ligas, tiek ilgai ir prie manęs. Nežiūrint, kaip ligai sirgęs ir pas kokių daktarų gydytis, naudinga jam bus pasitarti su mane. Mano ofisas aprūpintas geriausiais aparatais ir elektrikos mašinomis ligoms ekzaminuoti ir gydyti. Duodu sąžiningą mokestį apie ligos stovį ir joje apsiūmą gydyti. Tai gydan tik visi gydan.
MOTERŲ LIGŲ
Nugaras ir galvos skaudėjimai, nereguliarūs mėnesiai, Pūslės, inkstų, šlapimo ligos, ar būtų tik praskaudus menstruacijai, baltosios, nevaisingumas, deje, ar užsienyje, gydan pasiekmingai. Nerisikau - visa gydan be operacijos. Gydan pasiekmingai. Iki 10 metų nuolatinių ir kitas ligas išgydan greit.
Kraujo užsinėdijimai, kuris paliecia kaip vyrus taip ir moteris, gydan nauja Europine metodu. Plaukų slinkimą, išberimą, skaudulius išgydan greitai. Kepenų, plūvė ir plaučių ligas gydan pasiekmingai.
PATARIAMI DYKAI Valandos: kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakare. Udarinkais, Kėtvėrais ir Subatoj. mis nuo 9 iki 8 vakare. Nedėliomis ir kitas šventadienis nuo 9 ryto iki 11 vak.
KAINOS NEDIDELĖS
DR. WEINTRAUB EUROPOS 36 W. RANDOLPH STREET SPECIALISTAS KAMPAS DEARBORN, ANTRAS LUBOS

LUMBERIS NAUJAS IR ISANTROS RANKOS BUDAVOJIMO MATERIJOLAS. LENTOS, STULPAI IR T. T. : : : :
Taipgi maliava, duris, langai, popiera slogams dengti, vinis ir visokių kitų reikalingumų prie budavojimo.
CARR BROS. WRECKING CO. INC.
PHONE YDS. 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED ST.
Tel Yards 4658

The Bridgeport Electric Co.
Atlieka visus Elektrikos darbus atsakančiai ir pigiai
Turi 2 Štorus 1-na ant 3212 So. Halsted St. Chicagoje 2-ra 1614 W. 47-tos gat., kuriuose parduoda elektrines ir gazines lampas ir t. t.
Kviečia Visus Atsilankyte.
ALFONSAS BARTKUS Savininkas
Tel. Drover 7169.
KREIPKITES
PRIE LIETUVIŲ GENERALISKO KONTRAKTORIAUS
Steponas Markunas
Budavoju murinius ir medinius namus. Talsau senus, Hipis "konkritu" fundamentus ir saldvokus. Visus prie namų darbus atlieku pagal savininko reikalavimą. Dabar laikas apmalyti, jei kas nari budavoti, palmti gerą kontraktorių.
2459 W. 46th PLACE, CHICAGO, ILL.

...biām teiksi-
...akti paskirtu laiku,
...svarstoma apie choro
...rimą. Malonėkite taipgi
...vesti su savim naujų narių.
...Org. užžiūrėtojas J. Gustaitis,
3249 So. Lime St.

L. S. S. VIII rajono agitaci-
jos komitetas nutarė surengti
didelį išvažiavimą į Jefferson
mišką 22 d. rugpjūčio. Komite-
tas stengsis parupinti gerą
programą. Tai gi kuopos ir
draugai da turitė laiko susitar-
ti ir prisiruošti prie to išvaži-
avimo, kad pavyktų įsiai kuo-
puikiausia. M.

Nedėlioje, rugpjūčio 15 d. i-
vyks "Sunų ir Dukterų Lietu-
vos" dr-jos susirinkimas. Kiek-
vienas narys privalo atsilanky-
ti. Taipgi yra kviečiami įsira-
šyti kalbamon draugijon ir
nauji nariai. Pradžia 1:30 val.
po pietų. Vieta - Frank ir
James svet.

Sekr. A. Zalatorius
BUY. VALPARAISIEČIAMS.
Nepamirškite, kad antrasis
buvusių valparaisiečių susirin-
kimas įvyks 13 d. rugpjūčio, šv.
Jurgio salėj, 8:30 val. vakare.

Bus svarstoma labai svarbus
reikalai, todėl visi buvusieji
valparaisiečiai malonėkite atei-
ti į šį iškilės antrąjį buv. valpa-
raisiečių susirinkimą.
Visus prielankiai kviečia pa-
kvietimo komitetas.

Komiteas.
"Žmonių Universiteto" susi-
rinkimas bus pamedėjy, 16 d.
rugpjūčio. Pradžia 7:30 val.
vakare. Vieta 1681 Milwau-
kee Ave., ant 4 lubų. Visi kvie-
čiami atsilankyti ir susipažini-
ti su minėta įstaiga. Įžanga
dykai.

"Z." U." sekretorius
Jakštys.
PRAKALBOS.

L. S. S. 22-ros kuopos pra-
kalbos, parengtos L. S. S. VIII
rajo, atsibus 14 d. rugpjūčio,
M. Meldžio svetainėje, 2242
W. 23 Place. Pradžia 7:30 val.
vakare. Tai bus pirmos Chica-
goje prakalbos, kurias laikys
dr. D. Klinga. Visus todėl
kviečiame atsilankyti.

L. S. S. 22-ra kp.
Subatoj, 14 d. rugpjūčio "Aušros"
svetainėje bus "Aušros"
draugijos narių susirinkimas.
Visi nariai privalo susirinkti 8
val. vakare. Eis tarimai apie
"Aušros" tvarkymo reformas.
Sekretorius.

PIRMAS DIDELIS PIKNIKAS
Parengtas Draugystės Lietuvos Kara-
liaus Mindaugo NEDELIOJ, Rugpjū-
čio (Aug.) 15 d., 1915 m. BERG-
MANN'S DARZE, Riverside, Ill. Pra-
džia 9-tą val. ryto. Įžanga 25c porai.
Piknikas su išlaimėjimu trijų daiktų
vertės \$40. Pirmas: gramafonas, an-
tras - branzaletas, trečias - vienas iš
Chicago dienraščių vieniams met.
Kviečiame visus atsilankyti. KOM.
Imkite 22ros karus iki 46-os, ar 48-
tos iki 22-os, kur gausite La Grange
karus, kurie daveža iki daržo.

KEWANEES LIETUVIAMS
PRANESIMAS.
Dienraštis "Naujienu" ateina į Kewanee,
Ill., tą pačią dieną 4 valandą po pietų, ir
tuojau esti išnešiojamas po namus. Ku-
rie dar neturite dienraščio, galite tuojaus
užsisakyti pas išnešiojant. Tie gi emė-
jai, kurie kartais negautų reguliariškai
namus pristatomo dienraščio, malonėkite
kreipties į "Naujienu" agentūrą adresu:
V. Petraitis, 611 N. Elm St., Kewanee, Ill.

nešimai
DY IR KLINGOS
AKALBOS.

arty Lietuvių Sky-
je savo susirinki-
jučio nutarė pa-
s ant Town of
ojai kviečiamj
inas 27 wardos
dr. Klinga.
ungliškai, drg.
Prakalbos
pjučio. Rep.

William Blackburn, per-
su vienu vyrų ir ište-
kito, išnaujo jieško di-